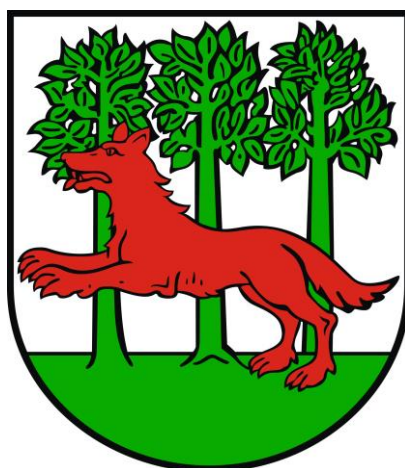

Miasto i Gmina Międzyzylesie

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA
ŚRODOWISKO USTALEŃ MIEJSCOWEGO
PLANU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO DLA OBSZARU
W OBRĘBIE GNIEWOSZÓW,
GMINA MIĘDZYLESIE**

Opracowanie:
Sylwia Wróbel

Międzyzylesie, grudzień 2021

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	2
1.1. Podstawy formalno – prawne opracowania prognozy.....	2
1.2. Cel i zakres prognozy	2
1.3. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy	3
1.4. Wykorzystane materiały	3
2. USTALENIA MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ JEGO POWIĄZANIA Z INNymi DOKUMENTAMI	4
2.1. Obszar opracowania - położenie geograficzne i administracyjne	4
2.2. Zawartość i główne cele projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	4
3. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	5
3.1. Uwarunkowania fizjograficzne	5
3.2. Analiza i ocena stanu środowiska przyrodniczego.....	12
3.3. Potencjalne zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.....	15
4. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARZACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	15
5. PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	16
6. PRAWNE FORMY OCHRONY	16
6.1 Ochrona przyrodnicza.....	16
6.2 Ochrona dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	16
6.3 Obszary proponowane do objęcia ochroną	17
6.4 Zagrożenia obszarów o dużych walorach przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem obszarów Natura 2000	17
7. ANALIZA I OCENA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	17
8. POTENCJALNY WPŁYW REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA ŚRODOWISKO	19
8.1 Różnorodność biologiczna	19
8.2 Rośliny i zwierzęta	20
8.3 Wody powierzchniowe i podziemne	21
8.4 Krajobraz	22
8.5 Jakość powietrza, klimat akustyczny	22
8.6 Powierzchnia ziemi, gleby	23
8.7 Zabytki, krajobraz kulturowy	24
8.8 Obszary chronione.....	24
8.9 Oddziaływanie ustaleń planu na zdrowie i warunki życia ludzi.....	24
8. 10 Oddziaływanie ustaleń planu na otoczenie i oddziaływania skumulowane	24
8. 11 Oddziaływanie ustaleń planu na klimat	24
9. PROGNOZA ZMIAN ŚRODOWISKA W WYNIKU REALIZACJI USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWAIA PRZESTRZENNEGO	25
10. CHARAKTERYSTYKA ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	27
10.1 Rozwiązanie funkcjonalno- przestrzenne	27
10.2 Rozwiązania uwzględniające uwarunkowania ochrony środowiska	27
10.3 Rozwiązania uwzględniające ochronę dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	29
10. 4 Rozwiązania służące ochronie krajobrazu	29
11. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU MIEJSCOWEGO	30
12. METODY ANALIZY REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA	30
13. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	31
14. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	31

1. WSTĘP

1.1. Podstawy formalno – prawne opracowania prognozy

Organ opracowujący projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest zobowiązany do sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko zgodnie z art. 46 i art. 51 *Ustawy* z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2373 ze zm.). Podstawę formalną opracowania stanowi natomiast uchwała Nr XXIII/118/2020 Rady Miejskiej w Międzyzlesiu z dnia 28 sierpnia 2020 r. w sprawie przystąpienia do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru w obrębie Gniewoszków, gmina Międzyzlesie.

Do najważniejszych aktów prawnych wykorzystanych podczas sporządzania prognozy należą:

- Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 2187);
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2021 poz. 1098 ze zm.);
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 2233 ze zm.);
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 710 ze zm.);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2021 r., poz. 779 ze zm.);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1973 ze zm.);
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 741 ze zm.);
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1326 ze zm.);
- Ustawa z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. 2021 r. poz. 2373 ze zm.);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1420 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz.U. z 2014r. poz. 112);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r, poz. 2183 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. z 2014r., poz. 1408);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 roku, w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839).

1.2. Cel i zakres prognozy

Niniejsze opracowanie stanowi prognozę oddziaływania na środowisko projektu przestrzennego dla obszaru w obrębie Gniewoszków – działka nr 155, gmina Międzyzlesie.

Podstawowym celem prognozy jest ustalenie, czy zapisy projektu planu nie naruszają zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego, w tym lokalnego systemu obszarów chronionych. Ważne jest, by względy ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju były rozważane na równi z innymi celami i interesami (gospodarczymi i społecznymi) i respektowane w polityce przestrzennej Gminy.

Prognoza ma również ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych spowodowanych realizacją postanowień ocenianego dokumentu oraz ocenić, czy przyjęte rozwiązania ochronne w dostateczny sposób zabezpieczają przed powstawaniem konfliktów i zagrożeń w środowisku.

Prognoza zawiera również propozycje działań minimalizujących niekorzystny wpływ realizacji ustaleń na środowisko.

Zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko został uzgodniony na podstawie art. 53 *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j. 2021 r poz. 2373 ze zm.). z właściwymi organami o których mowa w art. 57 i 58 ww. ustawy.

1.3. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

Prognozę opracowano na podstawie analizy projektu planu, założeń ochrony środowiska, oraz materiałów archiwalnych dotyczących charakterystyki i stanu środowiska przyrodniczego. Rozpoznanie aktualnego stanu środowiska i jego zagrożeń wynikających z realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uzupełniono na podstawie wizji terenowej.

W prognozie oceniono możliwy wpływ na środowisko przyrodnicze skutków realizacji zapisów projektu planu dla poszczególnych jednostek urbanistycznych i wydzielono te jednostki, na których mogą wystąpić istotne oddziaływania. Ustalono charakter tych oddziaływań na poszczególne składniki środowiska uwzględniając intensywność powodowanych przez nie przekształceń, czas ich trwania oraz ich zasięg przestrzenny. Zasadniczą część prognozy wykonano w ujęciu tabelarycznym, co pozwala pogrupować określone jednostki urbanistyczne do poszczególnych kategorii oddziaływania na środowisko.

Opracowanie zostało sporządzone w oparciu o:

Metody opisowe - charakterystyki i oceny istniejącego stanu poszczególnych elementów środowiska oraz analizy jakościowe oparto na danych na danych uzyskanych z Urzędu Gminy, a także wojewódzkiego monitoringu środowiska prowadzonego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu oraz opracowań i publikacji sporządzonych przez tą jednostkę. Ponadto wykorzystano materiały znajdujące się w zasobach Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu.

Metoda wartościowania skutków przewidywanych zmian w środowisku, podczas realizacji ustaleń planu i wpływu ustaleń projektu planu na komponenty środowiska.

1.4. Wykorzystane materiały

Do podstawowych materiałów źródłowych wykorzystanych przy sporządzaniu prognozy należą:

- Inwentaryzacja przyrodnicza województwa dolnośląskiego, gmina Międzyzylesie, Fulica – Jankowski Wojciech, Wrocław 2002r.,
- Opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Międzyzylesie, Regioplan, Wrocław 2003r.,
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego.
- Prognozy oddziaływania na środowisko miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Międzyzylesie,
- Program ochrony środowiska gminy Międzyzylesie,
- Statystyczne Vademecum Samorządowca, Urząd Statystyczny we Wrocławiu, Wrocław 2015r.,
- Wytyczne do określania znaczącego wpływu przedsięwzięcia na przedmioty ochrony w obszarach Natura 2000, Instytut Przyrody PAN, Warszawa 2009r.,
- Zasady dobrej praktyki prowadzenia inwestycji, Instytut Przyrody PAN, Warszawa 2009r.

2. USTALENIA MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

2.1. Obszar opracowania - położenie geograficzne i administracyjne

Miasto i gmina Międzyzlesie położona jest na południu województwa dolnośląskiego, na południowym krańcu Kotliny Kłodzkiej. Obszar gminy obejmuje od strony zachodniej Góry Bystrzyckie z dolinami rzek Orlicy i Czerwonego Potoku, od wschodniej Masyw Śnieżnika, natomiast centralną część gminy stawowi dolina Nysy Kłodzkiej (Rów Górnej Nysy) wraz z Wzniesieniem Międzyzleskim. Gmina należy do typowych gmin miejsko-wiejskich z wyraźnie wykształconym ośrodkiem miejskim.

Gmina Międzyzlesie położona jest na południowym krańcu woj. dolnośląskiego i powiatu kłodzkiego, na granicy z Republiką Czeską, której granica otacza gminę z trzech stron – aż 75% całości granicy gminy to granica państwa. Jedynie od północnej strony gmina Międzyzlesie graniczy z gminą Bystrzyca Kłodzka

Teren stanowiący przedmiot opracowania położony jest w obrębie Gniewoszów, działka nr 155.

2.2. Zawartość i główne cele projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego określa lokalne warunki, zasady i standardy kształtowania zabudowy i urządzania terenu, zasady rozwoju i funkcjonowania układu komunikacyjnego, rozwoju infrastruktury technicznej oraz szczególne zasady zagospodarowania, wynikające z potrzeby ochrony środowiska przyrodniczego oraz warunki podziału terenów na działki.

Charakterystyka funkcji jednostki urbanistycznych wyróżnionych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego została przedstawiona w poniższej tabeli:

Tabela 1. Charakterystyka funkcji jednostki urbanistycznej w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Symbol wg rysunku planu (obręb geodezyjny)	Przeznaczenie terenu
1MN	<ol style="list-style-type: none">1) przeznaczenie podstawowe – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;2) w zakresie przeznaczenia podstawowego dopuszcza się zabudowę:<ol style="list-style-type: none">a) mieszkaniową jednorodziną,b) letniskową;3) przeznaczenie uzupełniające:<ol style="list-style-type: none">a) usługi nieuciążliwe,b) usługi turystyki,c) tereny zieleni izolacyjnej i urządzonej;

Plan dokonuje zmiany przeznaczenia z terenów rolnych na tereny zabudowy mieszkaniowej na obszarze o powierzchni 1,3 ha.

Zasady ochrony środowiska, przyrody oraz sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie na podstawie odrębnych przepisów, ujęte w planie:

W obszarze opracowania w zakresie ochrony przed hałasem dla terenów oznaczonych symbolem: MN obowiązują standardy akustyczne jak dla terenów mieszkaniowej jednorodzinnej, określone przepisami odrębnymi.

Obszar opracowania planu znajduje się poza granicami obszarów objętych ochroną przyrodniczą. Najbliżej położony obszar ochrony przyrodniczej to Obszar Chronionego Krajobrazu Gór Bystrzyckich i Orlickich, położony w odległości 200m.

3. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

3.1. Uwarunkowania fizjograficzne

Klimat

Klimat charakterystyczny dla Sudetów Środkowych wyraża się charakterem przejściowym między morskim a kontynentalnym, rozkład temperatur ściśle zależy od wysokości terenu oraz ekspozycji stoków. Zima trwa średnio 14-16 tygodni, okres wegetacyjny ok. 27 tygodni. Opady w kotlinach wynoszą 800 - 1000 mm, na grzbietach górskich ponad 1100 mm.

Teren Gminy Międzyzylesie zaliczany jest do regionu kłodzkiego sudeckiej dzielnicy klimatycznej.

Gmina Międzyzylesie leży w strefie klimatów górskich i podgórskich. Wyodrębnia się tutaj trzy piętra klimatyczne:

- najniższe – piętro podgórskie – położone do wysokości 450 m n.p.m. ze stosunkowo długim okresem wegetacyjnym,
- pośrednie – piętro górskie niższe – położone na wysokości 450-800 m n.p.m. z zanikającym latem termicznym (poniżej 4 tygodni w roku) oraz długo zalegającą pokrywą śnieżną (około 80-100 dni),
- wysokie – piętro górskie wyższe – położone na wysokości powyżej 800 m n.p.m. bez lata termicznego i dużą ilością opadów około 1100 mm i pokrywą śnieżną zalegającą do 140 dni.

Parametry charakterystyczne klimatu miasta i gminy Międzyzylesie:

- średnia temperatura roczna w gminie wynosi 7-8 °C, a w partiach górskich jest o 3-4°C niższa i wynosi średnio 4-5°C,
- średnia temperatura stycznia w gminie wynosi -2 °C, a w partiach górskich -5 °C,
- średnia temperatura lipca w gminie wynosi 17 °C, a w jej części górskiej 10-12 °C,
- roczne sumy nasłonecznienia w gminie wynoszą około 1400 godzin z czego około 1000 godzin przypada na półrocze ciepłe, a reszta na zimne,
- Termiczna wiosna na niżej położonych terenach następuje około 10. IV, a w partiach górskich około 1.V, termiczne lato na niżej położonych terenach następuje około 15. VI, a w partiach górskich około 1.VII, jesień na niżej położonych terenach gminy występuje zwykle około 25.IX, a w partiach górskich około 30.IX, termiczna zima rozpoczyna się około 30.XI, a w partiach górskich zwykle już około 10.XI,
- średnioroczna prędkość wiatru na wysokości 10 m nad pow. gruntu wynosi 5 m/s, a w partiach gór 10 m/s,
- wilgotność względna w gminie wynosi około 81%, a w partiach gór około 85%,
- roczne sumy opadów 800 -1000 mm, a w partiach gór dochodzą nawet do 1300 mm (Góry Bystrzyckie). Gmina Międzyzylesie zaliczana jest do regionów o wysokiej i bardzo wysokiej sumie opadów,
- średnia trwałość pokrywy śnieżnej w gminie wynosi 80 dni, a w jej partiach górskich do 120 dni

Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru w obrębie Gniewoszków, gmina Międzyzlesie

- średnia grubość pokrywy śnieżnej wynosi około 20 -30 cm - w partiach gór do 50 cm,
- średnia liczba dni z burzami atmosferycznymi wynosi w gminie około 24 - 26 dni a w jej partiach górskich około 26-28 dni.

Klimat lokalny – warunki topoklimatyczne:

W związku z dużym zróżnicowaniem morfologicznym terenu występują znaczne różnice w nasłonecznieniu omawianego terenu. Płaskie tereny leżące na północ od Niemojowa cechują się stosunkowo dobrymi warunkami solarnymi i dobrym przewietrzaniem.

Stoki o niewielkim nachyleniu cechują się z reguły dobrym nasłonecznieniem, korzystnymi warunkami klimatycznymi i dodatkowo dobrymi warunkami geoinżynierskimi – są więc korzystne dla lokalizacji zabudowy mieszkaniowej.

Stoki o dużych spadkach i północnej ekspozycji (np. okolice Kamieńczyka) posiadają niekorzystne warunki solarne niesprzyjające lokalizacji zabudowy mieszkaniowej.

Głębokie doliny rzek są drogami spływu zimnych mas powietrza i miejscem jego zalegania. Towarzyszy temu większa wilgotność, częste zamglenia i przymrozki wiosną i jesienią.

Duże tereny lasów w górach Bystrzyckich i Masywie Śnieżnika działają łagodząco i tonizująco na klimat ograniczają.

Rzeźba terenu i warunki geologiczno – inżynierskie

Obszar gminy Międzyzlesie odznacza się urozmaiconą rzeźbą, mającą w przeważającej części charakter górski. Odzwierciedla ona zarówno zróżnicowanie odpornościowe skał podłoża, jak i ruchów tektonicznych, jakie miały tu miejsce w przeszłości oraz związanej z nimi różnej intensywności procesów denudacji i erozji rzecznej.

Gmina Międzyzlesie położona jest na południowym krańcu Kotliny Kłodzkiej, w bezpośrednim sąsiedztwie terytoriów Republiki Czeskiej, której granica otacza gminę z trzech stron. Ze względu na położenie geograficzne, teren gminy należy do trzech jednostek fizyczno-geograficznych:

- część zachodnia należy do Gór Bystrzyckich z dolinami rzek Orlicy i Czerwonego Potoku,
- część wschodnia do Masywu Śnieżnika,
- część centralna należy do obszaru doliny Nysy Kłodzkiej (Rów Górnej Nysy) i Wzniesienia Międzyzleskiego.

Zgodnie z podziałem fizyczno-geograficznym Kondrackiego (1994), tereny gminy Międzyzlesie należą do dwóch makroregionów: Sudety Środkowe i Sudety Wschodnie. Omawiany obszar wchodzi w skład trzech mezoregionów: Gór Bystrzyckich w części zachodniej, Kotliny Kłodzkiej – w części środkowej oraz fragmentu mezoregionu Masyw Śnieżnika – we wschodniej części obszaru. Mezoregion Gór Bystrzyckich dzieli się na dwa mikroregiony: mikroregion Doliny Orlicy oraz drugi, obejmujący pozostałą część Gór Bystrzyckich. Wschodnią granicę Gór Bystrzyckich wyznacza uskoki Rowu Górnej Nysy, wyraźnie zaznaczający się w terenie. Na wschód od linii kolejowej Kłodzko – Międzyzlesie – Lichkov aż do podnóża Masywu Śnieżnika zaznacza się mikroregion Wzniesienie Międzyzlesia, należący do Rowy Górnej Nysy. Do mezoregionu Masywu Śnieżnika należy na terenie omawianej gminy południowe ramię tego masywu, wchodzące w skład mikroregionu Śnieżnika Kłodzkiego. Dolina źródłkowej części Nysy Kłodzkiej dzieli to ramię na dwa grzbiety, które wyżej łączą się dając wyraźną kulminację Trójmorskiego Wierchu (1145 m n.p.m.).

Szczegółowe wyodrębnienie jednostek fizyczno – geograficznych gminy Międzyzlesie:

- Dolina Orlicy,
- Góry Bystrzyckie,
- Wzniesienie Międzyzlesia,

Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru w obrębie Gniewoszków, gmina Międzyzlesie

- Wysoczyzna Łomnicy,
- Obniżenie Bystrzycy Kłodzkiej,
- Rów Górnej Bystrzycy,
- Śnieżnik Kłodzki,

Najwyższym wzniesieniem na obszarze gminy Międzyzlesie jest Mały Śnieżnik 1318 m n.p.m., leżący w Masywie Śnieżnika, który posiada charakterystyczny system rozgałęziających się grzbietów rozciętych głębokimi dolinami górskich potoków. Zachodnią część gminy stanowi zwarty masyw Gór Bystrzyckich o szerokim zrównaniu i spłaszczeniu partii szczytowych, rozcięty dolinami rzek Orlicy i Czerwonego Potoku. Rów Górnej Nysy stanowi szeroka i płaska dolina Nysy Kłodzkiej, której fragmenty mają charakter przełomowy. Jednostka ta o powierzchni ok. 300 km², leży na wysokości 350-450 m n.p.m. Ku północy opada łagodnie i łączy się z centralną częścią Kotliny Kłodzkiej. Od wschodu Rów Górnej Nysy ograniczony jest progiem tektonicznym Masywu Śnieżnika o wysokości 100 – 180 m, od zachodu zrębem Gór Bystrzyckich. Ku południowi wznosi się łagodnie ku Przełęczy Międzyzleskiej (534 m n.p.m.). Osią terenu gminy jest południkowo biegnąca dolina Nysy Kłodzkiej. Wkraczają na nią rozległe stożki spływowe potoków spływających z okalających rów masywów górskich. Miejscami tworzą one wyraźne wyniosłości (Wysoczyzna Międzyzleska) w stosunku do zrównanego dna rowu, wyścielonego osadami górnokredowymi z pokrywą utworów czwartorzędowych – glin deluwialnych i utworów eolicznych. Na obszarze Rowu Górnej Nysy dominuje krajobraz rolniczy, z rzadko pojawiającymi się kępami lasów. Tereny osadnicze koncentrują się głównie wzdłuż dolin rzecznych.

Krajobraz gminy ma charakter podgórski, znaczna część obszaru (32%) pokryta jest przez lasy, które dominują na terenach wyżej położonych. Są to lasy mieszane typu nizinnego i górskiego oraz bory górskie we fragmentach posiadające wysokie walory przyrodnicze. Dolina Dzikiej Orlicy oddziela Góry Orlickie od Bystrzyckich. Góry Bystrzyckie ciągną się z północnego zachodu na południowy wschód i są wyraźnie zróżnicowane pod względem krajobrazu. Część północna ma charakter płaskiej wysoczyzny bez większych kulminacji, w części południowej występuje kilka mniejszych masywów oddzielonych przełęczami. Wschodnią granicę Gór Bystrzyckich tworzy Przełęcz Międzyzleska. Przełęcz Międzyzleska i dolina Nysy Kłodzkiej stanowią granicę pomiędzy Sudetami Środkowymi i Sudetami Wschodnimi.

Masyw Śnieżnika jest najwyższym masywem Sudetów Wschodnich i drugim co do wysokości (po Karkonoszach) masywem polskiej części Sudetów. Ma on postać rozrogu zbudowanego z grzbietów schodzących się promieniście do centralnie położonego środkowego obszaru masywu. Na terenie gminy znajduje się południowo-zachodnie ramię masywu, będące grzbietem granicznym. Wyróżniają się w nim dwie kulminacje: Mały Śnieżnik (1326 m) i Trójmorski Wierch (1143 m).

Na podstawową strukturę rzeźby gminy składają się:

- góry niskie z resztkami zrównań trzeciorzędowych, do których zalicza się obszar Gór Bystrzyckich i najwyżej położone tereny Rowu Nysy Kłodzkiej,
- góry średnie z fragmentami zrównań trzeciorzędowych do których należą obszary Masywu Śnieżnika,
- pogórza niskie okryte osadami lodowcowymi - większość terenów Rowu Nysy Kłodzkiej,
- holocenijskie dna dolin rzecznych – najlepiej rozwinięte w dolinie Nysy Kłodzkiej.

Na ukształtowanie rzeźby terenu największy wpływ ma litologia utworów podłoża oraz tektonika terenu. Rów Górnej Nysy zbudowany jest ze skał osadowych silnie zdenudowanych, w związku z czym rzeźba na tym terenie ma charakter płaskowyżu. Strefa Kotliny Kłodzkiej leżąca powyżej 400 m n.p.m. ma charakter wysokiego pogórza. Dno Kotliny Kłodzkiej położone w szerokim zakresie wysokości (od około 300 do około 450 m n.p.m.), w części południowej wkracza na obszar Wzniesień Międzyzleskich, które mają charakter

wysokiego pogórza. W Górach Bystrzyckich i Masywie Śnieżnika zaznaczają się wyraźnie trzeciorzędowe zrównania wierzchowinowe oraz stokowe.

Złoża kopalin

Na obszarze opracowania nie występują złoża kopalin.

Wody powierzchniowe i podziemne

Sieć rzeczna gminy Międzyzlesie jest dobrze rozwinięta. Nysa Kłodzka stanowi oś hydrograficzną omawianego obszaru jak również całej Kotliny Kłodzkiej. Do Nysy Kłodzkiej spływają liczne rzeki i potoki górskie. Nysa Kłodzka ma swoje źródła w południowej części Masywu Śnieżnika i stanowi jeden z największych lewobrzeżnych dopływów Odry. Znaczna większość powierzchni gminy Międzyzlesie należy do zlewni Odry. Do tego systemu należą następujące dopływy Nysy Kłodzkiej:

Gmina Międzyzlesie poprzecinana jest dużą liczbą cieków wodnych w większości o przebiegu równoleżnikowym. Rzeki i potoki spływają z górystej zachodniej i wschodniej części gminy do rzeki Nysy Kłodzkiej, która przebiega centralnie przez całą gminę. Nysa Kłodzka ma południkowy przebieg i przepływa przez Międzyzlesie, Roztoki i Długopole Górne. Nysa Kłodzka jest zasilana dopływami:

1)prawostronnymi:

- Jodłówka (wieś Jodłów),
- Polna (wieś Dolnik),
- Szklarka (wieś Szklarnia),
- Goworówka, Bielica, Cieszycza i Nowinka (wieś Roztoki),
- Domaszkowski Potok (wieś Domaszków);

2)lewostronnymi:

- Bagnica
- Potoczysko (wieś Potoczek)
- Kamionka i Kamieńczyk (wieś Smreczyna)
- Owczy Potok
- Wapniarka (wieś Nagodzice),
- Różanka z Głównią (wsie Różanka i Gniewoszków),
- Świerz.

Do rzek gminy oprócz Nysy Kłodzkiej, należy także Dzika Orlica z dopływami Czerwony Strumień i Jelonek. Obszar gminy podzielony jest na zlewnie dwóch rzek, tj. Nysy Kłodzkiej i Łaby. Punktem szczególnym (jedynym w całej Europie Środkowej) jest Trójmorski Wierch – znajdujący się we wschodniej części gminy – ze względu na fakt, że zbiegają się tu granice zlewnisk trzech mórz: Bałtyckiego, Czarnego i Północnego.

Obszar gminy Międzyzlesie położony jest w granicach jednostek planistycznych gospodarowania wodami – jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP):

- 1) Nysa Kłodzka od źródeł do Różanki o kodzie PLRW60004121169, która stanowi część scalonej części wód Nysa Kłodzka od źródła do Różanki (SO0901);
- 2) Nysa Kłodzka od Różanki do Białej Łądeckiej o kodzie PLRW6000812159;
- 3) Domaszkowicki Potok o kodzie PLRW60004121189;
- 4) Wilczka o kodzie PLRW60004121299, które stanowią część scalonej części wód Nysa Kłodzka od Różanki włącznie do Ścinawki (SO1201);
- 5) Dzika Orlica od źródła do Czerwonego Strumienia o kodzie PLRW500049617, która stanowi część scalonej części wód Orlica (SO1201).

Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru w obrębie Gniewoszków, gmina Międzyzlesie

Zgodnie z zapisami PGW, JCWP wymienione w punkcie 1 i 5 zostały ocenione, jako naturalne o złym stanie, zagrożone nieosiągnięciem celu środowiskowego, jakim jest dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny, JCWP z punktu 2 została oceniona, jako naturalna o dobrym stanie, zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego, jakim jest dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny, natomiast JCWP wymienione w punkcie 3 i 4 zostały ocenione, jako silnie zmienione o dobrym stanie, zagrożone nieosiągnięciem celu środowiskowego, jakim jest dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny.

Zagrożenie powodziowe

Na terenie gminy Międzyzlesie istnieje zagrożenie powodziowe ze względu na położenie w górskiej dolinie Nysy Kłodzkiej. Powódź z lipca 1997 r. objęła 16 miejscowości na terenie gminy min: Goworów, Międzyzlesie, Szklarnię, Nagodzice, Roztoki, Smreczynę, Długopole Górne i Domaszków. W celu podniesienia bezpieczeństwa powodziowego została opracowana i wdrożona „Koncepcja Systemu Ostrzegania dla Kotliny Kłodzkiej”. W systemie tym mierzone są dwa parametry tj. ilość i natężenie opadu oraz wysokość stanu rzeki, czy też jej wielkości przepływu. Podstawę systemu stanowią punkty meteorologiczne, z których pochodzą informacje o intensywności opadów atmosferycznych.

Podniesienie się stanu wód na ternie gminy Międzyzlesie następuje od 6 do 7 godzin od gwałtownego nasilania się opadów, zaś obniżenie się poziomu wody od 3 do 4 godzin po ustaniu opadów atmosferycznych. Wzrost poziomu wody w korycie rzek górskich wiąże się z bardzo dużym przepływem wody, co w warunkach terenu gminy może stwarzać największe niebezpieczeństwa i zagrożenia powodziowe. Lokalnie, w wyniku opadów wiosennych i jesiennych oraz spiętrzenia kry lodowej w okresie zimowym na rzece Nysa Kłodzka, w Międzyzlesiu ulegają podtopieniu zabudowania znajdujące się przy rzece i potokach.

Lokalizacja i miejsce dla którego ustalona jest wartość progowa mierzona jest na odcinku 2,5 km przed punktem hydrometrycznym: odcinek od miejscowości Smreczyna, przez Międzyzlesie, ul. Wojska Polskiego, Szarych Szeregów i Lipową. Poziom wody w tym miejscu w normalnych warunkach wynosi do 30 cm, przy szerokości rzeki od 2,50 m do 3,50 m. Przy gwałtownych opadach deszczu wzrasta zagrożenie dla miejscowości Smreczyna, Międzyzlesie: ulice Szarych Szeregów i Lipowa oraz miejscowości Nagodzice, Roztoki i miejscowości położonych w pobliżu rzeki Nysa Kłodzka. Wartość progowa mierzona jest w punkcie, w którym najczęściej woda występuje z koryta rzeki w miejscowości Smreczyna, Międzyzlesie ul. Lipowa oraz Nagodzice. W tych miejscach na odcinku zalewowym w Smreczynie został wykonany mur oporowy o łącznej długości około 60 m, a przy ulicy Lipowa wybudowano wał przeciwpowodziowy prawobrzeżny wraz z murem oporowym o łącznej długości 570 m i na lewobrzeżnym brzegu wał przeciwpowodziowego o długości 80 m. Na tych odcinkach zalewowych wał i mur oporowy będzie ochronił mieszkańców, zabudowania oraz gospodarstwa przed podtopieniami. W czasie trwania kilkuniedniowych opadów deszczu poziom wody wzrasta gwałtownie do stanu ostrzegawczego 50 cm, a przy spływie wód powierzchniowych do stanu alarmowego 70 cm. W czasie intensywnych opadów deszczu, poziom wody wzrasta w ciągu godziny około 10 cm i mierzony jest na łacie wodowskazowej przy ulicy Lipowa. Stan ostrzegawczy na łacie wodowskazowej przy ulicy lipowej wynosi 180 cm, a ostrzegawczy 200 cm. Woda rzeki Nysa Kłodzka przy stanie 145 cm występuje z koryta i zalewa pobliskie miejscowości.

Obszar opracowania planu znajduje się poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią (na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 10 i raz na 100 lat (Q 1 % i Q 10%) oraz poza obszarem na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (Q 0,2 %).

Gleby

Największą powierzchnię na terenie gminy Międzyzylesie zajmują gleby brunatne kwaśne wietrzeniowe wytworzone ze skał przeobrażonych i osadowych oraz gleby brunatne deluwialne, bielcowe deluwialne, mady i torfy wysokie. To zróżnicowanie typów związane jest ściśle z pionową strefowością i rzeźbą terenu. Najwyższe obszary obejmują gleby brunatne kwaśne pochodzenia metamorficznego, rzadziej osadowego. Stąd też część wschodnia gminy głównie we wsiach Jodłów i Potoczek oraz zachodnia - Niemojów, Lesica, Kamieńczyk i częściowo Różanka położona jest na glebach brunatnych kwaśnych wietrzeniowych. Są to tereny, gdzie wysokość nie schodzi poniżej 500 m n.p.m. Północna i północno-wschodnia część gminy położona jest stosunkowo niżej w porównaniu z pozostałym obszarem, stąd też wskutek zmywów z partii wyższych w obrębach Roztoki, Gajnik, Michałowice i Goworów wytworzyły się prawie wyłącznie gleby brunatne i bielcowe deluwialne, a na pozostałym obszarze wspomniane gleby obejmują doliny międzystokowe. Występowanie mad na omawianym terenie ogranicza się wyłącznie do tzw. dolin aluwialnych położonych wzdłuż rzeki Nysy i jej drobnych dopływów. Gleby brunatne właściwe i pseudobielcowe pochodzenia osadowego występują najliczniej w południowej i środkowej części gminy, głównie w rejonie Boboszowa, Smreczyny, Międzyzylesia i Nagodzie. Większość gleb tych położona jest na płaskowyżach i łagodnych stokach. Na omawianym terenie przeważają użytki rolne klas bonitacyjnych IV – V. Stanowią one odpowiednio 54,07% i 27,51% użytków rolnych. Zdecydowanie mniejszy udział w całkowitej powierzchni stanowią użytki rolne klas III (6,63%), VI (11,81%). Natomiast użytki klas I – II prawie nie występują na terenie gminy stanowiąc znikomą powierzchnię 17,33 ha co stanowi 0,15 % użytków rolnych gminy.

Roślinność

Gmina Międzyzylesie leży na styku dwóch okręgów geobotanicznych – część zachodnia do okręgu środkowosudeckiego, a część wschodnia do wschodniosudeckiego. Flora okręgu środkowosudeckiego ma charakter przejściowy między zachodnio- i wschodniosudeckim okręgiem geobotanicznym w związku z czym jego roślinność nie posiada zbyt wielu cech indywidualnych. Do okręgu tego należy na terenie gminy Międzyzylesie obszar Gór Bystrzyckich. Dla okręgu środkowosudeckiego typowe są m.in. brzoza karłowata, przytulia hercyńska, omieg górski.

Część gminy leżąca po prawej stronie Nysy Kłodzkiej należy do okręgu wschodnosudeckiego z charakterystycznymi dlań roślinami – dzwonkiem brodatym, szczwoligorzem pochwiastym i owsicą.

Szata roślinna na omawianym obszarze zmienia się wyraźnie wraz ze wzrostem wysokości n.p.m. tereny położone do wysokości 400 m n.p.m. to piętro pól uprawnych i najwcześniejszego osadnictwa. Nastąpiły tu najsilniejsze przekształcenia szaty roślinnej związane z działalnością gospodarczą człowieka. Lasy zostały prawie zupełnie wytrzebione a ich miejsce zajęły uprawy rolne, liczne łąki i pastwiska oraz tereny zabudowane.

Obszar 400-1000 m zajmuje piętro regla dolnego, obejmujące wszystkie pasma Sudetów. Właściwy dla niego drzewostan to las mieszany, składający się przeważnie z buka, jawora i grabu, z licznymi okazami jodły i sosny. W bogatym runie buczyn z liczną leśniczną rosną gęsto zespoły ziół i traw. Pierwotny drzewostan został wyniszczony w wyniku gospodarki człowieka. Lasy wytrzebione w wyniku wyrębów prowadzonych od XIV wieku zostały zastąpione monokulturami świerkowymi zakładanymi na potrzeby gospodarcze od końca XVIII wieku. W 1860 roku sztucznie wprowadzone świerczyny stanowiły już ponad 90% lasów. Prowadzona po II wojnie światowej restytucja pierwotnych gatunków drzew powoli przynosi wymierne rezultaty – obecnie udział świerka zmalał do około 80%.

Lasy regla górnego (1000-1250 m) obecnie składają się praktycznie w całości ze świerka.

Częściowej ochronie prawnej podlegają występujące na tym terenie okazy paprotki zwyczajnej, pierwiosnków, mącznicy lekarskiej, marzanki wonnej, goryczki trojeściowej, zimowitu, konwalii majowej.

Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru w obrębie Gniewoszów, gmina Międzyzlesie

Ochroną całkowitą objęty jest cis, wawrzynek wilczełyko, kłokoczka południowa, paproć jęczyznik, widłaki, pełnik europejski, tojad, zawilec, rosiczki, goryczki, dziewięciśł bezłodygowy, storczyki (z wyjątkiem szerokolistnego i krwistego).

Plan obejmuje tereny o niewielkim znaczeniu przyrodniczym, częściowo zdegradowanym. Nie występują tu żadne cenne przyrodniczo ekosystemy, które mogłyby ulec degradacji w związku z realizacją założeń planu.

W związku z dominacją zieleni urządzonej przez człowieka na obszarach sąsiadujących z omawianymi terenami, w granicach obszaru opracowania nie można spodziewać się naturalnie wykształconych struktur zbiorowisk roślinnych. Zieleni urządzonej charakteryzuje się dużymi walorami estetycznymi, jednak nie posiada istotnych wartości przyrodniczych. Na obszarze objętym planem występują gatunki pospolite, odporne na uszkodzenia mechaniczne. Ponadto charakterystyczne są zbiorowiska związane z terenami zmienionymi przez człowieka, tj. terenami zabudowanymi, miejscami wydeptywanymi.

Na terenie opracowania nie zanotowano wykształconych siedlisk objętych ochroną na mocy Dyrektywy UE „siedliskowej”, a dodatkowo na podstawie analizy materiałów źródłowych i wizji lokalnej stwierdza się również, że na przedmiotowym terenie nie występują żadne inne ekosystemy uznane za chronione.

Zwierzęta

Wysoki stopień zalesienia obszarów górskich gminy Międzyzlesie sprzyja występowaniu wielu gatunków zwierząt leśnych, które dominują na całym obszarze, tak że spotkać je można również wśród skał tylko częściowo zalesionych.

W podziale zoogeograficznym Nysa Kłodzka jest granicą dwóch regionów występowania gatunków zwierząt: zachodnio i wschodniosudeckiego. Region wschodniosudecki, w związku z lepszymi warunkami siedliskowymi, posiada bogatszą faunę. Zamieszkuje tu ponad 100 gatunków więcej niż w regionie zachodniosudeckim. Są to przede wszystkim gatunki karpackie, tj.: pomrów błękitny, ślimak Lubomirskiego, chrząszcz biegacz, traszka karpacka. Z kolei w regionie zachodniosudeckim dość licznie reprezentowane są gatunki alpejskie (np. świrdrzyk ozdobny czy świergotek nadwodny) oraz borealnogórskie (trzmieł, świrdrzyk nadrzewny, drożd obrożny, orzechówka). Wśród większych ssaków na omawianym terenie można wymienić żyjące tu dość licznie sarny, jelenie, dziki oraz lisy. Rzadko spotykane są borsuki i bytujące w Górach Bystrzyckich muflony, sprowadzone na początku XX w. z Sardynii. Mogą na ten teren zachodzić, głównie z południa, również inne zwierzęta. Na początku lat 70 – tych XX w. Masywie Śnieżnika pojawiły się kozice, a w czerwcu 1983 roku rejon Międzyzlesia i Międzygórze przeszły dwa wilki. Spośród wielu gatunków małych gryzoni najczęściej występuje kuna leśna, kamionka, łaska, tchórz, gronostaj, popielica, orzesznica i koszatka.

Z pośród awifauny na uwagę zasługują: jarząbek, sowa włochata, głuszec, cietrzew, drożd obrożny, pliszka, pluszcz, kopciuszek i in. Fauna owadów jest stosunkowo bogata, a w jaskini Solna Jama zamieszkuje endemiczny gatunek bezskrzydłego owada. W górskich potokach licznie występuje pstrąg. Z tutejszej fauny chronione są między innymi następujące gatunki: trzmiele, paż żeglarz, biegacze, traszki, jaszczurka zwinka i żyworodna, padalec, gniewosz, zaskroniec, myszołów zwyczajny i włochaty, pustułka, sowy, jerzyk, kukulka, dzięcioły, orzechówka, wilga, płochacz skalny, drozdy, pluszcz, skowronki, jaskółki i pliszki oraz z ssaków — ryjówki, jeże, kuna domowa, łasica, łaska, gronostaj i koszatkowate

Dla obszaru gminy Międzyzlesie została sporządzona w 2002r. Inwentaryzacja Przyrodnicza, pod kierownictwem W.Fulica. w przedmiotowej Inwentaryzacji zostały zgromadzone w ujęciu opisowym i kartograficznym informacje o składzie gatunkowym ssaków, w tym także nietoperzy, ptaków, gadów i płazów, a także gatunków ryb.

W inwentaryzacji nie stwierdzono w granicach opracowania chronionych gatunków zwierząt.

Teren objęty opracowaniem planu zlokalizowany jest w granicach obszarów zabudowanych wsi Gniewoszów, nie posiada on warunków sprzyjających dla bytowania na nich przyrodniczo cennych gatunków fauny. Nie

występuje tutaj zróżnicowanie pod względem gatunkowym fauny. Jest to obszar o przeciętnym znaczeniu przyrodniczym, stanowiący uprawiany grunt orny bez zalesień śródpolnych w związku z tym planowane przeznaczenie terenu nie powinno powodować znaczących kolizji, ani wpływać negatywnie na gatunki fauny tych obszarów oraz terenów sąsiednich.

3.2. Analiza i ocena stanu środowiska przyrodniczego

Informacje zawarte w tym rozdziale zostały opracowane stosowanie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny. Analizę i ocenę stanu środowiska na obszarze gminy oparto na danych opublikowanych w najnowszym raporcie i publikacjach tematycznych o stanie środowiska w województwie opolskim oraz porównano z danymi zawartymi w poprzednich publikacjach WIOŚ. Uwzględniono również inne badania stanu środowiska wykonane na obszarze objętym opracowaniem.

Jakość wód

Gmina Międzyzlesie znajduje się w zlewni Nysy Kłodzkiej. Zlewnia rzeki jest zróżnicowana. Nysa Kłodzka w górnym biegu przepływa przez tereny góryste o charakterze turystyczno-wypoczynkowym, gdzie zlokalizowane są miejscowości: Międzyzlesie, Domaszków, Roztoki, Nagodzice, Smreczyna i Boboszków. Zgodnie z Dyrektywą 75/440/EEC, która określa jakie wymagania muszą spełniać wody rzek przeznaczone zaopatrzenia ludności w wodę pitną przy zastosowaniu odpowiedniego uzdatniania, wody Nysy Kłodzkiej zakwalifikowano do kategorii A2. Dla tej kategorii zaleca się normalne uzdatnianie fizycznie i chemiczne lub dezynfekcja (np. chlorowanie wstępne, koagulacja, flokulacja, sedimentacja, filtracja i dezynfekcja).

Na jakość wód prowadzonych przez Nysę Kłodzką (w górnym jej biegu) mają wpływ przede wszystkim zanieczyszczenia związane gospodarką wodno-ściekową. Źródłami zanieczyszczeń są zrzuty ścieków bytowo-gospodarczych oraz ścieki pochodzące z oczyszczalni zakładowej PKP w Międzyzlesiu. Potok Domaszkowski odbiera ścieki z mechaniczno- biologicznej oczyszczalni osiedlowej w Domaszkowie. Ponadto funkcjonująca w Goworowie niewielka oczyszczalnia, jest źródłem zanieczyszczeń Goworówki – prawobrzeżnego dopływu Nysy.

W gminach o takiej strukturze jak Międzyzlesie ujemny wpływ na jakość wód powierzchniowych ma rolnictwo, które jest znaczącym obszarem aktywności gospodarczej mieszkańców gminy. W związku z tym, że około 62 % powierzchni gminy jest użytkowane rolniczo, na rolników spada znaczna część odpowiedzialności za stan środowiska wodnego w gminie. Zgodnie z wymogami Ramowej Dyrektywy Wodnej podstawowym elementem w gospodarowaniu wodami jest jednolita część wód (JCW). Prawo wodne dzieli JCW na jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) i jednolite części wód podziemnych (JCWPd). Badaniami objętych zostało 163 jednolitych części wód powierzchniowych, w tym 64 naturalne i 93 silnie zmienionych i 3 sztuczne. Przy analizie oceny stanu ekologicznego należy mieć na uwadze fakt, że opiera się ona w dużej mierze na wynikach uzyskanych w ramach monitoringu operacyjnego. Monitoring ten ustanowiony został głównie na tych JCWP, dla których prognozowano ryzyko niespełnienia celów RDW, dlatego też na podstawie tylko tych wyników nie można wnioskować o stanie wszystkich wód powierzchniowych Dolnego Śląska. Ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych na terenie województwa dolnośląskiego za rok 2014 wykazała, że: 35% badanych jednolitych części wód charakteryzuje się I i II klasą jakości elementów biologicznych. Są to głównie rzeki górskie, wolne od działających na nie presji antropogenicznych, a także część rzek nizinnych, na których badano jeden element biologiczny. Największy udział (38,7%) ma III klasa jakości, co stanowi 63 JCWP. JCWP cechujące się IV klasą stanowiły 19% wszystkich badanych. W przeważającej większości są to cieki silnie zmienione.

Sieć kanalizacyjna w mieście Międzyzlesie posiada długość 8,2 km i obsługuje 335 budynków. Ścieki odprowadzane są do oczyszczalni mechaniczno – biologicznej w Międzyzlesiu ul. Osiedle 11 o przepustowości 800 m³ na dobę.

W Międzyzylesiu usytuowana jest oddana do użytku w 2002 roku mechaniczno – biologiczna oczyszczalnia ścieków pracująca w oparciu o metodę osadu czynnego. Oczyszczalnia posiada również ciąg technologiczny przeróbki osadu czynnego. Ogólna moc przerobowa oczyszczalni to 2 x 400 m³ na dobę z możliwością rozbudowy do 1600 m³ na dobę. Oczyszczalnia pracuje na bazie miejskiego kolektora ściekowego oraz ścieków dowożonych i zarządzana jest przez Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Międzyzylesiu.

Sieć kanalizacyjna w Goworowie posiada długość 1,5 km i obsługuje 12 budynków. Ścieki odprowadzane są do oczyszczalni ścieków biologicznych o przepustowości 7 m³ na dobę

Wsie na terenie gminy nie posiadają zbiorczych urządzeń do odprowadzania ścieków. Na obszarach wiejskich istnieje niewiele indywidualnych systemów oczyszczania ścieków w postaci lokalnych oczyszczalni i przydomowych oczyszczalni. Najczęściej stosowanymi urządzeniami do usuwania ścieków bytowo-gospodarczych są suche ustępy, bezodpływowe osadniki gnilne okresowo opróżniane (o różnym stopniu technicznym i różnych warunkach eksploatacyjnych) oraz osadniki wykonane jako doły chłonne..

Brak rozwiązań w zakresie gospodarki ściekowej terenów wiejskich stanowi istotny problem na terenie gminy.

Brak systemowego rozwiązania gospodarki ściekowej na terenach nie objętych siecią kanalizacyjną powoduje powstawanie większej ilości nieodprowadzonych siecią ścieków. Miejsca społeczność zmuszona jest gromadzić płynne nieczystości w zbiornikach zlokalizowanych na terenie własnych posesji. To z kolei wpływa na zwiększone zanieczyszczenie gleb oraz wód powierzchniowych i podziemnych.

Zagrożenie dla jakości wód stanowią także ogniska punktowe i mało-powierzchniowe. Ich źródłem są m.in.: nielegalne wysypiska odpadów magazyny i stacje paliw, oraz miejsca zrzutu ścieków komunalnych i przemysłowych.

Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego

Jakość powietrza atmosferycznego na omawianym terenie kształtowana jest m.in. przez emisję zanieczyszczeń pochodzących z palenisk domowych, zakłady produkcyjno-usługowe, komunikację drogową, a także ukształtowanie terenu i warunki meteorologiczne, które warunkują migrację zanieczyszczeń na znaczne odległości.

Na obszarze gminy Międzyzylesie tylko część miejska zaopatrywana jest w gaz ziemny. W związku z tym przeważająca większość mieszkańców gminy korzysta z indywidualnych źródeł energii wykorzystujących paliwa stałe, przede wszystkim węgiel. W wyniku jego spalania znaczne ilości zanieczyszczeń trafiają do atmosfery. Emitowane są przede wszystkim dwutlenek siarki (SO₂), tlenki azotu (NO_x), tlenek węgla (CO), dwutlenek węgla (CO₂), oraz pyły zawierające metale ciężkie (np. ołów, cynk, kadm). Emisje niskie stanowią zagrożenie dla stanu czystości powietrza, przynajmniej w obrębie terenów. Ich oddziaływanie nasila się szczególnie w okresie sezonu grzewczego.

Stan sanitarny powietrza atmosferycznego na omawianym terenie kształtowany jest m. in. przez zakłady przemysłowo-usługowe zlokalizowane przede wszystkim w obrębie miasta Międzyzylesie. Wśród nich wymieniane są: młeczarnia, Zakład Gazowniczy, a także kotłownia szkolna i Zakład Doświadczalny Elementów Elektroizolacyjnych. Ponadto w Domaszkwie znajduje się piekarnia i tartak. Dla omawianych obiektów roczna emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych nie przekracza 20 ton.

Monitoring powietrza atmosferycznego w województwie dolnośląskim prowadzony jest przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu. Realizowany jest on w oparciu o sieci pomiarowe: sieć krajową, wojewódzką oraz automatyczną sieć pomiarową „ Czarny Trójkąt”.

Na terenie gminy Międzyzylesie nie zlokalizowano punktów pomiarowych WIOŚ.

Główne ciągi komunikacyjne, o znacznym natężeniu ruchu, stanowią także źródło zanieczyszczeń atmosfery, gdyż za ich sprawą do powietrza trafiają znaczne ilości spalin, zawierających tlenek węgla (CO) - ok. 70%, tlenki azotu (NO_x), węglowodory (lotne związki organiczne), dwutlenek siarki (SO₂) i cząstki stałe.

Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru w obrębie Gniewoszków, gmina Międzylesie

Gazy te, w wyniku reakcji chemicznych zachodzących w atmosferze przekształcają się rozcieńczone roztwory kwasów, które za sprawą opadów atmosferycznych wracają, że na powierzchnię ziemi w postaci tzw. kwaśnych deszczów.

Oceny jakości powietrza dokonuje się z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów:

- ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi,
- ustanowionych ze względu na ochronę roślin.

Podstawę oceny stanowią określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska poziomy substancji w powietrzu: dopuszczalne, docelowe, celów długoterminowych i alarmowe. W niektórych przypadkach w ww. rozporządzeniu określono dozwoloną liczbę przekroczeń określonego poziomu, a także terminy, w których określony poziom powinien zostać osiągnięty.

Wartości poszczególnych poziomów substancji w powietrzu zostały zróżnicowane ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin.

W przypadku działań mających na celu ochronę zdrowia, szczególnej uwadze poddano obszary zamieszkałe, zwłaszcza o dużej gęstości zaludnienia.

Kryteria oceny ustanowione w celu ochrony roślin przyjmowano do oceny na obszarach niezabudowanych:

- znajdujących się w odległości ponad 20 km od aglomeracji, ponad 5 km od innych miast,
- poza obszarem bezpośredniego oddziaływania autostrad, dróg ekspresowych i innych dróg krajowych,
- ponad 5 km od przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Oceny i wynikające z nich działania odnoszone są do jednostek terytorialnych nazywanych strefami, obejmujących obszar całego kraju. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska dla wszystkich zanieczyszczeń uwzględnianych w ocenach jakości powietrza (dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenki azotu, tlenek węgla, benzen, ozon, pył zawieszony PM10, zawartość ołowiu, arsenu, kadmu, niklu i benzo(a)pirenu w pyłe PM10 oraz pył zawieszony PM2.5) obowiązuje kraju na strefy, obszar opracowania został przydzielony do strefy dolnośląskiej (kod PL0204).

Obszar województwa dolnośląskiego zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska (Dz.U. z 2012 r.,poz. 914) został podzielony na cztery strefy: aglomerację wrocławską, miasto Legnicę, miasto Wałbrzych oraz strefę dolnośląską.

Największym problemem w skali województwa dolnośląskiego pozostaje wysoki poziom zanieczyszczenia powietrza pyłem zawieszonym PM10 i benzo(a)pirenem. Główną przyczyną występowania przekroczeń w okresie zimowym jest emisja z systemów indywidualnego ogrzewania budynków i utrudnione warunki rozprzestrzeniania zanieczyszczeń (szczególnie w kotlinach). Inne przyczyny występowania przekroczeń to m.in. emisja zanieczyszczeń z transportu drogowego oraz niezorganizowana emisja pyłu z dróg i terenów przemysłowych.

Na stan sanitarny powietrza atmosferycznego na terenie gminy wpływa emisja z zakładów przemysłowych, kotłowni miejskich, osiedlowych zlokalizowanych w mieście Szczytna a do ognisk emisji na terenie gminy można zaliczyć emisję z indywidualnych palenisk domowych oraz emisję komunikacyjną.

W związku z intensyfikacją rozwoju transportu samochodowego należy spodziewać się dalszego wzrostu stężeń zanieczyszczeń komunikacyjnych. Sytuacja ta dotyczy głównie obszarów położonych w sąsiedztwie drogi krajowej.

Klimat akustyczny

Aktualnie obowiązującym aktem prawnym normującym dopuszczalne poziomy hałasu Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 15 października 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia

Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. 2014 poz. 112). Wartości te muszą stanowić bezwzględnie przestrzeganą normę w odniesieniu do nowo planowanych terenów.

Wartości poziomów dopuszczalnych zależne są od funkcji urbanistycznej jaką spełnia dany teren. Dla terenów wymagających intensywnej ochrony przed hałasem określone są najniższe poziomy dopuszczalne, natomiast dla terenów gdzie ochrona przed hałasem nie jest zagrożeniem krytycznym poziomy dopuszczalne są najwyższe.

Głównymi emitorami hałasu na terenie objętym opracowaniem są drogi w tym w szczególności droga krajowa i wojewódzka.

Wszelkie zmiany klimatu akustycznego mogą być związane ze zmianą zagospodarowania terenu, powodującą zwiększenie natężenia ruchu komunikacyjnego i powstanie nowych emitorów hałasu.

3.3. Potencjalne zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

W przypadku braku realizacji zmiany planu stan środowiska nie ulegnie większym przekształceniom. Biorąc pod uwagę istniejące zagospodarowanie i funkcjonowanie terenu, uchwalenie projektowanego planu będzie skutkowało realizacją zabudowy mieszkaniowej.

4. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARZACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Uznanie planowanego zagospodarowania, mogącego potencjalnie, bądź zawsze znacząco oddziaływać na środowisko następuje na podstawie wiedzy o powierzchni zabudowy, jaką jest powierzchnia terenu zajęta przez wszystkie elementy przedsięwzięcia, powodujące zabudowanie lub utwardzenie nieruchomości. Równie istotna jest lokalizacja planowanej zabudowy względem obszarów objętych ochroną prawną, ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, bądź miejscowego planu odbudowy. Należy zaznaczyć, że integralną częścią omawianych przedsięwzięć jest „towarzysząca infrastruktura”, czyli wszelkie elementy przedsięwzięcia, inne, niż budowlane. Ich obecność również należy uwzględnić przy kwalifikacji przedsięwzięcia.

Środowisko przyrodnicze na omawianym terenie uległo znacznym przeobrażeniom w procesie powstawania i rozwoju przestrzennego.

Na terenie nie przewiduje się inwestycji (innych niż infrastruktura techniczna niezbędna do obsługi terenów zabudowy) mogących znacząco oddziaływać na środowisko, wymagających lub mogących wymagać sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko.

Obszar opracowania planu składa się z 1 terenu zabudowy mieszkaniowej o powierzchni 1,3 ha i nie stanowi przedsięwzięcia zaliczanego do mogącego znacząco oddziaływać na środowisko.

5. PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Problematyka ochrony środowiska uwarunkowana jest przez stan aktualny środowiska na obszarze opracowania, który z kolei kształtowany jest przez oddziaływania wewnętrzne i zewnętrzne.

Na ogólny stan środowiska składają się głównie: stan zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego, stan czystości wód podziemnych i powierzchniowych, stopień zanieczyszczenia gleb oraz klimat akustyczny.

Stan środowiska w rejonie opracowania ocenia się jako przeciętny. Analizowany obszar zaliczyć należy do średnio obciążonego emisjami zanieczyszczeń, mimo że w rejonie opracowania nie występują zakłady przemysłowe których oddziaływanie wykracza poza granice nieruchomości na których jest prowadzona, to jednak źródła emisji stanowią: istniejący system komunikacji oraz lokalne systemy grzewcze.

W związku z powyższym zapisy planu uwzględniają działania zmierzające do likwidacji istniejących zagrożeń i zminimalizowania konfliktów ochrony środowiska. Do działań takich zaliczyć należy między innymi działania neutralizujące, polegające na zmniejszeniu dalszej emisji poprzez modernizację istniejących i budowę nowych sieci infrastruktury technicznej – kanalizacji.

Wskazuje się na potrzebę uzupełniania roślinności przydrożnej i kształtowanie alei – o ile działanie to będzie uzasadnione lokalizacyjnie i ekonomicznie.

Dla terenów określono przynależność do grup zagospodarowania, dla których obowiązkowe jest spełnienie norm hałasu gdzie obowiązują standardy akustyczne jak dla terenów mieszkaniowo – usługowych.

6. PRAWNE FORMY OCHRONY

6.1 Ochrona przyrodnicza

Gmina Międzyzylesie posiada wysokie walory przyrodniczo krajobrazowe, a także zasoby bioróżnorodności zostały prawnie objęte różnymi formami ochrony. Należą do nich:

- Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty – projektowany Specjalny Obszar Ochrony siedlisk Natura 2000 Góry Bialskie i Grupa Śnieżnika PLH 020016,
- Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty – projektowany Specjalny Obszar Ochrony siedlisk Natura 2000 Dzika Orlica PLH 020061,
- Śnieżnicki Park Krajobrazowy,
- Obszar Chronionego Krajobrazu Góry Bystrzyckie i Orlickie,
- gatunki roślin i zwierząt prawnie chronionych,
- pomniki przyrody.

Obszar opracowania planu znajduje się poza granicami obszarów ochrony przyrodniczej.

6.2 Ochrona dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Obszar opracowania znajduje się poza granicami historycznego układu ruralistycznego wsi, strefy K ochrony krajobrazu kulturowego oraz obszaru obserwacji archeologicznej. Na terenie opracowania brak jest obiektów podlegających ochronie, w tym obiektów zabytkowych i udokumentowanych stanowisk archeologicznych.

6.3 Obszary proponowane do objęcia ochroną

Na obszarze objętym planem nie proponuje się nowych form ochrony przyrody.

6.4 Zagrożenia obszarów o dużych walorach przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem obszarów Natura 2000

Na obszarze opracowania nie występują obszary Natura 2000.

Obszarze gminy Międzyzylesie poza granicami opracowania planów znajdują się:

- Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty – projektowany Specjalny Obszar Ochrony siedlisk Natura 2000 Góry Bialskie i Grupa Śnieżnika PLH 020016,
- Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty – projektowany Specjalny Obszar Ochrony siedlisk Natura 2000 Dzika Orlica PLH 020061,

Obszar opracowania położony jest w znacznej odległości od Obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty – Specjalnego Obszaru Ochrony siedlisk Natura 2000 Góry Bialskie i Grupa Śnieżnika PLH 020016 i nie oddziałuje na obszary Natura 2000.

7. ANALIZA I OCENA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uwzględnia cele ochrony środowiska zawarte w wielu dokumentach strategicznych opracowanych na szczeblu krajowym i regionalnym, a także zawarte w dyrektywach UE. Integracja z Unią wyznaczyła zupełnie nowe ramy dla rozwoju regionalnego. Dlatego projekt planu wyznacza nowe pole działań, między innymi dla ochrony i kształtowania środowiska oraz jego zasobów, środowiska kulturowego oraz tożsamości narodowej i regionalnej. Realizacja tych działań umożliwi włączenie naszego potencjału przyrodniczego w europejski system ekologiczny i wykorzystanie go dla turystyki i rekreacji. Dokumentami rangi międzynarodowej o charakterze przestrzennym, stanowiącym podstawę do formułowania celów ochrony środowiska w programach krajowych są konwencje międzynarodowe, przyjęte przez stronę polską, m.in.:

- Konwencja Berneńska o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych z 1979 r.,
- Konwencja Ramsarska o obszarach wodno – błotnych z 1971 r. (ze zmianami),
- Konwencja Genewska w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości z 1979 r. wraz z II protokołem siarkowym z 1994 r. (Oslo),
- Konwencja ONZ o ochronie różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro, 1992 r.,
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro – 1992 r.,
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Kioto – 1997 r. wraz Protokołem.,
- Protokół Montrealski w sprawie substancji zubażających warstwę ozonową z 1987 r. wraz z poprawkami londyńskimi (1990 r.), wiedeńskimi (1992 r.),
- Europejska Konwencja Krajobrazowa, sporządzona we Florencji dnia 20 października 2000r.

Poniżej zestawiono cele i priorytety założone w ważniejszych dokumentach strategicznych :

DOKUMENTY SZCZEBLA KRAJOWEGO

→ *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej*

Wśród dokumentów krajowych szczególne znaczenie ma Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. W art. 5 i 74 Konstytucja określa zrównoważony rozwój jako zasadę, którą winno się kierować Państwo. Zgodnie z Konstytucją ustawa Prawo ochrony Środowiska oraz ustawy jej pokrewne zobowiązują do kierowania się zasadą zrównoważonego rozwoju na różnych etapach działań: planistycznych, realizacyjnych i zarządzania.

→ „**Polska 2025. Długookresowa strategia trwałego i zrównoważonego rozwoju**” Strategia wyznacza podstawy i związki dla rozwoju kraju, integrujące działania w dziedzinie polityki społecznej, gospodarczej, ochrony środowiska, a także gospodarki przestrzennej i regionalnej w Polsce. Dokument ten został opracowany jako rządowa strategia rozwoju. Jest to pierwszy w Polsce plan o takim charakterze. Zgodnie z zapisami konstytucyjnymi opiera się na zasadzie trwałego i zrównoważonego rozwoju. Definiuje go jako „proces, który charakteryzuje się dążeniem do osiągnięcia trwałego rozwoju gospodarczego i społecznego poprzez zapewnienie dostępu do zasobów zarówno odnawialnych, jak i nieodnawialnych, wzrostu jakości życia w czystym i naturalnym środowisku, wzrostu ekonomicznego dokonującego się poprzez bardziej efektywne wykorzystanie surowców i innych zasobów przyrody, racjonalizację zużycia energii i pracy, a także rozwój proekologicznych technologii oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego. Istotą tak rozumianego trwałego i zrównoważonego rozwoju jest powiązanie szybkiego rozwoju gospodarczego i wzrostu jakości życia ludności z poprawą stanu środowiska przyrodniczego i dążeniem do zachowania go w dobrym stanie dla przyszłych pokoleń”.

Cele realizacyjne polityki ekologicznej państwa:

- wzmocnienie systemu zarządzania ochroną środowiska;
- ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody, zrównoważone wykorzystanie materiałów, wody i energii;
- dalsza poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego dla ochrony zdrowia mieszkańców Polski;
- ochrona klimatu.

W/w cele zgodne są z celami VI Programu Działań na Rzecz Środowiska UE oraz Strategią UE dotyczącą Trwałego Rozwoju. W związku z czym realizacja krajowej polityki ekologicznej wpisuje się w cele na poziomie całej Wspólnoty Europejskiej. Dokument ten określa priorytetowe pola działań w zakresie ochrony środowiska, co pozwala na skuteczną odpowiedź zarówno na wyzwania stawiane w wymiarze całej Ziemi, jak i na określone problemy napotkane na szczeblu europejskim, krajowym, regionalnym czy lokalnym. Do głównych priorytetów w okresie funkcjonowania programu zaliczono następujące zagadnienia: zmiana klimatu, przyroda i różnicowanie biologiczne, środowisko naturalne, zdrowie i jakość życia, zasoby naturalne i odpady.

Polityka ochrony środowiska Unii Europejskiej jest jedną z polityk wspólnotowych o najszerszym zasięgu. Jej zakres obejmuje wszystkie dziedziny życia społeczno - gospodarczego. Określa główne priorytety oraz zaplanowane działania w dziedzinie ochrony środowiska, o czym mówią w/w strategia i działania UE. Dokumenty regionalne odnoszące się do ochrony środowiska w województwie opolskim w szerokim zakresie nawiązują do ustaleń środowiskowych zawartych zarówno w opracowaniach krajowych i międzynarodowych. Kluczową zasadą polityki Samorządu Województwa jest zasada zrównoważonego rozwoju.

Ustanowione na poziomach międzynarodowym i krajowym cele polityki ekologicznej znalazły swoje odzwierciedlenie w opracowanych na poziomie regionalnym i lokalnym dokumentach strategicznych, takich jak programy ochrony środowiska czy plany gospodarki odpadami, stanowiących materiały wyjściowe do formułowania zapisów planu.

8. POTENCJALNY WPŁYW REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA ŚRODOWISKO

Realizacja ustaleń miejscowego planu przyniesie ze sobą określony typ zagospodarowania i związane z nim przekształcenia. Na podstawie wykonanej identyfikacji typów oddziaływań na środowisko przyrodnicze dokonano waloryzacji jednostek urbanistycznych w zależności od elementów środowiska, na które będzie oddziaływać ich zagospodarowanie. W ten sposób wydzielono grupy jednostek, w których na skutek realizacji planu nastąpią istotne oddziaływania pozytywne lub negatywne.

Przy ocenie wpływu realizacji ustaleń zmiany na elementy środowiska posłużono się następującymi kryteriami dotyczącymi:

- charakteru zmian (bardzo korzystne, korzystne, niekorzystne, niepożądane, bez znaczenia),
- intensywności przekształceń (nieistotne, nieznaczne, zauważalne, duże, zupełne),
- bezpośredniości oddziaływania (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane),
- okresu trwania oddziaływania (stałe, okresowe, epizodyczne, przejściowe),
- zasięgu oddziaływania (miejscowe, lokalne, ponadlokalne, regionalne, ponadregionalne),
- trwałości przekształceń (nieodwracalne, częściowo odwracalne, odwracalne, możliwe do rewaloryzacji).

8.1 Różnorodność biologiczna

Teren opracowania charakteryzuje się stosunkowo niskimi walorami przyrodniczymi i krajobrazowymi, zatem szczególnego znaczenia nabiera kształtowanie zieleni towarzyszącej zabudowie. Ustalenia planu określają minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej. Tereny zieleni urządzonej towarzyszącej zabudowie to starannie zakomponowane grupy zieleni, mające na celu podkreślenie walorów estetycznych przylegającej zabudowy mieszkaniowej i usługowej. W składzie gatunkowym tej zieleni dominować będą gatunki ozdobne, o niskim znaczeniu dla kształtowania bioróżnorodności i możliwościach tworzenia siedlisk dla gatunków fauny. W związku z tym należy unikać nasadzeń z wykorzystaniem gatunków inwazyjnych i obcych rodzimej flory, aby nadać ukształtowanym terenom zieleni pewne funkcje przyrodnicze. Większe znaczenie dla możliwości migracji gatunków będą mieć ukształtowane pasy zieleni np. zieleni izolacyjna. W celu umożliwienia migracji gatunków na dalsze obszary, a tym samym wymiany genowej zaleca się kształtowanie wszelkiej zieleni w sposób zachowujący ich ciągłość przestrzenną i funkcjonalną. Kształtowanie i zachowanie powierzchni biologicznie czynnej, towarzyszącej zabudowie mieszkaniowej sprzyjać będzie bytowaniu tzw. gatunków pospolitych zwierząt i synantropijnych. Obecność szaty roślinnej ogranicza spływ powierzchniowy wód, spowalnia infiltrację w głąb profilu glebowego, kształtując tym samym bardziej korzystne warunki wilgotnościowe, sprzyjające sukcesji ekologicznej i większemu zróżnicowaniu składu gatunkowego. Skład gatunkowy roślin powinien być uzależniony od funkcji pełnionej przez ten teren (estetyczna, izolacyjna), z wykluczeniem gatunków obcych rodzimej flory i inwazyjnych w stosunku do pozostałych. Nie przewiduje się w związku z realizacją ustaleń projektu znaczącego wzrostu ilości gatunków synantropijnych, czy znaczącego zróżnicowania gatunkowego w obrębie flory, jednak realizacja ustaleń planu korzystnie wpłynie na kształtowanie lokalnej różnorodności biologicznej, poza obszarami, na których wskutek zabudowy ulegnie ograniczeniu powierzchnia aktywna gleby wraz z jej roślinnością. Będzie to

oddziaływanie o zasięgu lokalnym. Nie przewiduje się powstania barier na szlakach migracji gatunków. Realizacja ustaleń planu nie ma istotnego znaczenia dla kształtowania lokalnej struktury przyrodniczej.

8.2 Rośliny i zwierzęta

Uwarunkowania i struktura przyrodnicza obszaru opracowania stwarzają warunki dla bytowania głównie synantropijnych gatunków zwierząt. Lokalnie występująca w sąsiedztwie wyznaczonych w planie funkcji zabudowa poszczególnych obrębów stanowi miejsce schronienia ptaków.

Chronione gatunki ptaków, poza otwartymi terenami zieleni mogą również zasiedlać tereny ruralistyczne zabudowane. Dlatego też przed rozpoczęciem budowlanych, modernizacyjnych prac powinna zostać wykonana inwentaryzacja przyrodnicza, która wyjaśni, czy w danym budynku, bądź w sąsiedztwie planowanej inwestycji gniazdują lub ukrywają się ptaki objęte ochroną. Jeżeli badania terenowe wykażą, że zniszczenie schronień gatunku chronionego jest konieczne, należy uzyskać stosowną zgodę właściwego organu ochrony środowiska oraz zapewnić temu gatunkowi zastępcze miejsca lęgowe których warunki naturalne i parametry środowiskowe będą zgodne z wymogami siedliskowymi tego gatunku. W przypadku prowadzenia prac budowlanych mogących zagrazić ptakom bytującym na terenie inwestycji lub ich siedliskom, organ nadzoru budowlanego zobowiązany jest do wstrzymania przeprowadzanych prac budowlanych, pod groźbą odpowiedzialności karnej osoby fizycznej będącej organem nadzoru budowlanego przewidzianej w art. 231 Kodeksu karnego. Ponadto zgodnie z art. 75 ustawy Prawo ochrony środowiska w trakcie prowadzenia prac budowlanych, inwestor realizujący przedsięwzięcie jest zobowiązany uwzględnić ochronę środowiska na obszarze prowadzenia prac.

Prace budowlane, a także tynkarskie nie mogą być prowadzone w otoczeniu zajętych przez ptaki gniazd znajdujących się w budynkach w okresie lęgowym.

Gatunki ptaków zasiedlające budynki i inne budowle można podzielić ze względu na miejsce gnieźdzenia:

1. Gnieźdzące na strychach, stropodachach - gołąb miejski, pustułka, pójdzka, jerzyk, wróbel domowy, mazurek, kopciuszek, rzadziej puszczyk;
2. Gnieźdzące na elewacjach w niewielkich szczelinach, otworach - szpak, kopciuszek, sikora bogatka i sikora modra, czasami sierpówka, grzywacz i muchołówka szara;
3. Gnieźdzące na elewacjach poprzez przyczepianie do ich powierzchni swoich gniazd: jaskółki oknówki;
4. Gnieźdzące na balkonach: gołąb miejski, sierpówki, czasami kosy, pustułki, kaczkę krzyżówki;
5. Gnieźdzące w żywopłotach, pnączach na elewacjach budynków - kos dzwonic, szczygieł, zięba, kulczyk.

Od końca lutego do października do lęgów przystępują sierpówki, a w końcu marca i na początku kwietnia gniazda zakładają m. in. sikora bogatka i modra, wróbel domowy. Ten ostatni przystępuje do lęgów jeszcze w sierpniu. Najdłuższy sezon lęgowy ma gołąb miejski, może składać jaja w ciągu całego roku. Najwcześniej do lęgów przystępuje puszczyk, jednak w budynkach gniazduje stosunkowo rzadko. Niszczenie gniazd i siedlisk tych gatunków, jak również płoszenie ptaków, zagrożone jest karą grzywny lub aresztu (art. 127 pkt. 2 lit. e ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r., poz. 2134, z późniejszymi zmianami).

Jeżeli przeprowadzone inwentaryzacje wykażą obecność ptaków, a podczas prowadzenia prac zostaną zniszczone ich siedliska (np. likwidacja wlotów na stropodach, usunięcie szczelin w ścianach), wówczas należy zwrócić się do odpowiedniego Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska o wydanie zgody na zniszczenie siedlisk ptaków chronionych. W ramach działań kompensacyjnych za utracone miejsca gniazdowania zaleca się rozwieszenie skrzynek lęgowych w miejscach, które poprzednio były zajmowane przez ptaki. Roboty ziemne oraz inne roboty związane z wykorzystaniem sprzętu mechanicznego lub urządzeń technicznych, prowadzone w pobliżu drzew lub krzewów albo ich zespołów, mogą być

wykonywane wyłącznie w sposób nieszkodzący drzewom lub krzewom. Niszczenie zieleni na skutek nieprawidłowego wykonywania robót ziemnych, niewłaściwego wykorzystania sprzętu mechanicznego albo urządzeń technicznych oraz zastosowaniem środków chemicznych w sposób szkodliwy dla roślinności jest niedopuszczalne i przewidziane są w tym przedmiocie administracyjne kary pieniężne, bądź nawet zapisy Kodeksu Karnego.

Usunięcie drzew lub krzewów z terenu nieruchomości może nastąpić za zezwoleniem wójta, burmistrza, prezydenta miasta, starosty, wydanym na wniosek władającego. Organ może uzależnić udzielenie zezwolenia od przeniesienia drzew lub krzewów we wskazane przez siebie miejsce albo zastąpienia drzew lub krzewów przewidzianych do usunięcia innymi drzewami lub krzewami.

Przed przystąpieniem do prowadzenia prac ziemnych i robót budowlanych należy każdorazowo przeprowadzić inwentaryzację pod kątem występowania chronionych gatunków roślin. W przypadku występowania stanowisk gatunków chronionych na terenach planowanych inwestycji w związku z realizacją ustaleń planu oraz ryzyka możliwości zniszczenia tych stanowisk, należy postępować, jak w wyżej opisanych przypadku ochrony ptaków.

Nie przewiduje się w związku z realizacją ustaleń planu działań mogących powodować szkody w zakresie zachowania gatunków roślin i zwierząt, pod warunkiem spełnienia wszelkich środków ostrożności w zakresie ochrony przyrody przy prowadzeniu prac budowlanych i użytkowania obiektów, a także zastosowania dobrych praktyk realizacji inwestycji oraz podejmowania działań zapobiegających i minimalizujących.

8.3 Wody powierzchniowe i podziemne

W związku z budową zabudowy mieszkaniowej będzie dochodzić do zmian warunków gruntowo – wodnych, co związane będzie z utwardzaniem powierzchni na cele realizacji budowy dróg dojazdowych oraz parkingów. Wówczas należy spodziewać się ograniczenia procesu infiltracji wód w głąb profilu glebowego w związku ze wzmożonym spływem powierzchniowym wód. Zwiększenie udziału powierzchni utwardzonych na obszarze objętym planem może sprzyjać pojawieniu się zagrożenia migracji zanieczyszczeń ropopochodnych do wód gruntowych i do gleb. Dlatego szczególnie istotne jest, aby wszelkie przekształcenia naturalnego ukształtowania terenu i stosunków wodnych na omawianym obszarze możliwe były jedynie w zakresie wymaganym przy samej realizacji przedsięwzięcia.

Ponadto powierzchnia biologicznie czynna, towarzysząca różnym funkcjom korzystnie wpływa na wody podziemne w sposób pośredni, stanowiąc barierę dla migracji zanieczyszczeń poprzez infiltrację ich w głąb gleby i dalej do poziomów wodonośnych. Szata roślinna ogranicza również spływ powierzchniowy wód, korzystnie wpływając na kształtowanie lokalnej retencji wodnej, a tym samym kształtowanie warunków wilgotnościowych gleb, co ma znaczenie na przedmiotowym terenie, jako obszarze o stwierdzonych niedoborach wodnych. Oddziaływanie to będzie mieć charakter trwały, oddziałując w sposób pośredni na kształtowanie lokalnych zasobów wodnych.

W związku z wyżej dokonaną analizą wpływu ustaleń planu na środowisko wodne, nie przewiduje się znaczących oddziaływań w tym przedmiocie, ani również oddziaływania negatywnych. Wskazuje się na zwiększenie udziału powierzchni biologicznie czynnej, towarzyszącej różnym funkcjom terenu, o ile nie kolidowałyby to z przeznaczeniem terenu.

Ochronie jakości wód podziemnych sprzyjają zapisy w zakresie infrastruktury technicznej

Skala i charakter oddziaływania realizacji ustaleń planu na zasoby i jakość wód będzie zależała od fazy realizacji danej inwestycji oraz od specyfiki pełnionej funkcji. Nie przewiduje w związku realizacją ustaleń planu ryzyka pogorszenia standardów jakości wód, bądź naruszenia zasobów krytycznych, o ile przestrzegane będą rozwiązania służące zapobieganiu i minimalizowaniu niekorzystnym oddziaływaniom na

środowisko wodne. Wszelkie presje na środowisko gruntowo-wodne będą miały zasięg lokalny, ograniczony granicami poszczególnych funkcji, krótkotrwały, związany głównie z etapem budowy.

Przestrzeganie zapisów w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, określonych w planie stanowić będzie skutecznie narzędzie ochrony jakości i zasobów wodnych na obszarze opracowania.

8.4 Krajobraz

Ustalenia planu mają w swoim zamierzeniu kształtować przestrzeń pozytywnie wpisującą się w szerszy krajobraz. Realizacja ustaleń mpzp spowoduje przekształcenia obecnego krajobrazu. Pojawienie się nowej zabudowy skutkować będzie wytworzeniem nowej przestrzeni o wnętrzach zaprojektowanych z myślą o zachowaniu ładu przestrzennego. Nowa zabudowa nawiązywać będzie gabarytowo do istniejącej w sąsiedztwie zabudowy wsi, zachowaniem wysokości budynków i kolorystyki.

Ustalenia planu respektują ochronę zasobów i walorów krajobrazowych, a także kulturowych.

8.5 Jakość powietrza, klimat akustyczny

Wszelkie prowadzone roboty budowlane w związku z realizacją ustaleń planu będą wywoływać lokalny, tymczasowy i krótkotrwały wzrost stężeń zanieczyszczeń w powietrzu, szczególnie pyłów powstałych podczas przemieszczania mas ziemi oraz gazów emitowanych przez pojazdy obsługujące plac budowy. Zwiększy się również emisja hałasu i powstanie wibracji w związku z pracą urządzeń i maszyn oraz wzmożony transport podczas realizacji budowy. Jednak realizacja ustaleń nie będzie stanowić zagrożenia dla jakości środowiska atmosferycznego, nie powinna powodować uciążliwości, a niekorzystny wpływ prowadzonych robót budowlanych będzie miał charakter tymczasowy i zakończy się wraz z ukończeniem prac budowlanych.

Obsługa komunikacyjna terenów objętych planem odbywać się będzie za pomocą istniejących dróg publicznych przyległych do granic opracowania planu i istniejących ciągów komunikacyjnych- istniejących poza granicami opracowania, a także za pomocą dróg klasy dojazdowej. Największych uciążliwości związanych z ruchem kołowym pojazdów można się spodziewać w strefie drogi wojewódzkiej i krajowej. Na terenie projektowana jest zabudowa wymagająca zachowania standardów akustycznych, określonych przepisami odrębnymi. Wyżej wymieniony szlak komunikacyjny jest obecnie również źródłem zanieczyszczeń gazowych i pyłowych, pochodzących z produktów spalania paliw i innych zanieczyszczeń jezdni. Wielkość i natężenie emisji są tym wyższe, im gorszy jest stan techniczny nawierzchni jezdni, a także samych pojazdów. W niesprzyjających warunkach atmosferycznych możliwe jest okresowe przekroczenie dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń powietrza, zwłaszcza w okresie grzewczym.

Lokalne kotłownie na gaz, czy węgiel i koks stanowią punktowe emitory dwutlenku węgla, w tym przypadku korzystnie ocenia się rozwiązania zaopatrzenia w ciepło z indywidualnych, niskoemisyjnych źródeł energii oraz paliw odnawialnych. Stosowanie bezpiecznych technologii i wysokosprawnych urządzeń w obiektach usługowych również przyczyni się do znacznego ograniczenia groźnych źródeł emisji szkodliwych związków do atmosfery.

Kształtowanie zieleni ma szczególnie znaczenie dla zachowania właściwego stanu sanitarnego powietrza atmosferycznego oraz przeciwdziałania niekorzystnym parametrom klimatu akustycznego.

Najważniejsze funkcje zieleni:

- tłumienie hałasu - zieleni wpływa na tłumienie hałasu zarówno w sposób bezpośredni jak i pośredni. Fale akustyczne rozchodzące się przez teren pokryty roślinnością są rozpraszane i pochłaniane. Najmniejszą zdolnością do tłumienia hałasu odznaczają się płaskie powierzchnie trawiaste (przy trawie o wysokości 10 do 25 cm wynosi 0,02 dB/m) najbardziej skuteczne w

tłumieniu hałasu jest zieleń wysoka. Na skuteczność tłumienia hałasu przez zieleń wysoką składa się wiele czynników, do których należą:

- łączna powierzchnia liści (ze wzrostem powierzchni liści wzrasta efektywność tłumienia dźwięków)

- gęstość zieleni (wraz ze wzrostem gęstości zieleni wzrasta efektywność tłumienia dźwięków)
- gatunek drzewa - największą zdolność tłumienia ma jawor, lipa szerokolistna, kalina a najmniejsze brzoza, wierzba, cis. Zaleca się stosowanie wyżej wskazanych gatunków drzew przy kształtowaniu, bądź uzupełnianiu zieleni izolacyjnej, zwłaszcza wzdłuż dróg o dużych natężeniu ruchu.

- zapobiegania rozprzestrzenianiu się zanieczyszczeń - rośliny chłoną z powietrza różne gazy pełniąc tym samym biofiltra zanieczyszczeń gazowych w atmosferze. Absorbowanie zanieczyszczeń emitowanych przez pojazdy mechaniczne zależy od gatunku i wielkości drzewa, struktury przestrzennej pasa izolacyjnego, warunków klimatycznych, Absorbowanie zanieczyszczeń emitowanych przez pojazdy mechaniczne (w tym też metale ciężkie) zależy od gatunku i wielkości drzewa, struktury przestrzennej pasa izolacyjnego, warunków klimatycznych. W eliminacji zanieczyszczeń pyłowych odgrywa rolę zarówno zieleń wysoka jak i niska.

Ustalenia planu wprowadzające zieleń: izolacyjną, naturalną, urządzoną kompensują w pewnym stopniu uciążliwości oddziaływania dla klimatu akustycznego i stanu czystości powietrza atmosferycznego. Nie przewiduje się zatem znaczących, negatywnych oddziaływań.

Oddziaływanie realizacji ustaleń planu na klimat akustyczny i jakość powietrza będzie zróżnicowane w czasie i przestrzeni z uwagi na etapowanie realizacji poszczególnych funkcji terenu. Największe uciążliwości związane z emisją hałasu i zanieczyszczeń do atmosfery wystąpią w fazie realizacji inwestycji, na etapie przygotowania gruntu do budowy, będą mieć charakter oddziaływań okresowych o zasięgu lokalnym i ustąpią wraz z momentem zakończenia prac.

Czynnikiem minimalizującym skalę oddziaływania na klimat akustyczny i powietrze planowanych funkcji obszaru opracowania będzie również wykonanie pasów zieleni izolacyjnej, zieleni urządzonej, a także zapis planu ustalający zaopatrzenie w ciepło niskoemisyjnymi paliwami, energią alternatywną.

8.6 Powierzchnia ziemi, gleby

Realizacja ustaleń planu w zakresie kształtowania nowej zabudowy skutkować będzie zniszczeniem aktywnej biologicznie warstwy glebowej w przypadku wykonywania robót budowlanych, co będzie miało charakter trwały. Jednak gleby na obszarze objętym planem cechują się niską wartością produkcyjną. Zachowanie powierzchni biologicznie czynnej oraz terenów zieleni urządzonej zabezpieczy wierzchnie warstwy gleby przed niepożądanymi procesami erozyjnymi.

Przy prowadzeniu robót budowlanych, należy dążyć do tego, aby stężenie substancji zanieczyszczających emitowanych do powietrza atmosferycznego, natężenie hałasu nie przekraczały wartości dopuszczalnych, jak również aby oddziaływanie przedsięwzięć nie stanowiło zagrożenia dla gleb oraz wód powierzchniowych i podziemnych.

Realizacja ustaleń planu może spowodować lokalne zniszczenia warstwy biologicznie czynnej gleby w związku z planowanym zainwestowaniem terenów, jednak oddziaływanie nie będzie generować uciążliwości dla środowiska, są to tereny stale poddawane presji antropogenicznej o nieproduktywnych glebach, nie mających znaczenia dla produkcji rolniczej. Nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na gleby i powierzchnię ziemi, jakie mogą wywołać ustalenia planu.

8.7 Zabytki, krajobraz kulturowy

Obszaru opracowania znajduje się poza granicami historycznego układu ruralistycznego wsi, strefy K ochrony krajobrazu kulturowego oraz obszaru obserwacji archeologicznej. Na terenie opracowania brak jest obiektów podlegających ochronie, w tym obiektów zabytkowych i udokumentowanych stanowisk archeologicznych.

8.8 Obszary chronione

Część obszaru opracowania znajduje się poza granicami obszarów ochrony przyrodniczej. Ustalenia planu nie oddziałują na sąsiednie obszary chronione w tym na najbliższej położony Obszar Chronionego Krajobrazu Góry Bystrzyckie i Orlickie.

8.9 Oddziaływanie ustaleń planu na zdrowie i warunki życia ludzi

Głównym celem planu jest umożliwienie realizacji zabudowy mieszkaniowej zgodnie z ustalonym zapotrzebowaniem. Celem planu jest polepszenie warunków życia mieszkańców gminy.

Chwilowe i lokalne uciążliwości mogą powodować emisje gazowe i pyłowe związane z organizowaniem placu budowy poszczególnych inwestycji, jak i pracy maszyn i urządzeń obsługujących teren budowy, jednak uciążliwości te miną z momentem zakończenia prac. Uciążliwości te związane również będą z emisją hałasu. Roślinność wysoka w postaci pasów zieleni izolacyjnej ograniczy uciążliwości związane z odczuwaniem hałasu, zwłaszcza komunikacyjnego. Ponadto ustalenia wskazujące na uzupełnienie zabudowy zielenią korzystnie wpłyną na odbiór estetyczny przestrzeni.

Zapisy planu w zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemu infrastruktury technicznej, a także w zakresie ochrony środowiska nakładają szereg wymogów sprzyjających zachowaniu bezpieczeństwa mieszkańców.

Nie przewiduje się w związku z realizacją ustaleń planu ryzyka poważnych awarii oraz zagrożenia zdrowia i życia mieszkańców.

8. 10 Oddziaływanie ustaleń planu na otoczenie i oddziaływania skumulowane

Realizacja ustaleń planu będzie miała niewielki wpływ na środowisko poza obszarem opracowania. Nowe tereny wyznaczone pod zabudowę nie stanowią istotnego rozwoju ze względu na niewielki obszar opracowania, mogą jednak generować nieznaczne wzmożonego ruchu samochodowego.

Ponadto realizacja ustaleń planu może spowodować zwiększenie obciążenia środowiska ilością ścieków i odpadów komunalnych odprowadzanych z terenu opracowania, a także zwiększonego zapotrzebowanie na media (woda, gaz, energia elektryczna). W związku z niewielkimi rozmiarami planowanych obiektów i terenu nie prognozuje się ich istotnego oddziaływania.

Nie przewiduje się powstania oddziaływań skumulowanych w związku z realizacją ustaleń planu.

8. 11 Oddziaływanie ustaleń planu na klimat

Ustalenia planu dotyczą łącznie obszaru o powierzchni 1,3 ha. Tereny objęte planem przeznaczone są w pod tereny zabudowy mieszkaniowej o niskiej intensywności. W związku z powyższym nie przewiduje się wpływu na klimat analizowanych ustaleń planu.

9. PROGNOZA ZMIAN ŚRODOWISKA W WYNIKU REALIZACJI USTALEŃ MIEJSCOEGO PLANU ZAGOSPODAROWAIA PRZESTRZENNEGO

Przy sporządzaniu prognozy, jako podstawowe założenie przyjęto, że autorzy projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uwzględnili wszystkie aspekty ochrony środowiska. Zapisy ustaleń planu przygotowane zostały w sposób umożliwiający w maksymalnym stopniu ograniczenie oddziaływania przyszłych aktywności na stan środowiska przyrodniczego i zdrowie mieszkańców. Szczegółowe warunki lokalizacji nowych inwestycji muszą być ustalone z uwzględnieniem przepisów szczególnych, dotyczących m.in. ochrony środowiska, co stanowi dodatkowe zabezpieczenie przed potencjalną degradacją środowiska.

Celem otrzymania metodologicznej przejrzystości prognozy oddziaływania ustaleń planu na środowisko dokonano klasyfikacji terenów o określonym w planie przeznaczeniu pod kątem potencjalnych zagrożeń stanu środowiska, mogących wystąpić w wyniku realizacji ustaleń planu.

Przy ocenie wpływu realizacji ustaleń zmiany planu na elementy środowiska posłużono się następującymi kryteriami dotyczącymi:

- charakteru zmian (bardzo korzystne, korzystne, niekorzystne, niepożądane, bez znaczenia),
- intensywności przekształceń (nieistotne, nieznaczne, zauważalne, duże, zupełne),
- bezpośredniości oddziaływania (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane),
- okresu trwania oddziaływania (stałe, okresowe, epizodyczne, przejściowe),
- zasięgu oddziaływania (miejscowe, lokalne, ponadlokalne, regionalne, ponadregionalne),
- trwałości przekształceń (nieodwracalne, częściowo odwracalne, odwracalne, możliwe do rewaloryzacji).

Wydzielono 1 grupę jednostek urbanistycznych obszaru objętego planem w ramach przyjętej w niniejszej prognozie klasyfikacji, które przedstawiono na załącznikach graficznych w skali 1:1000 oraz opisano w tekście niniejszego opracowania. Dla wydzielonej grupy przypisano określony charakter oddziaływania na środowisko przyrodnicze.

Tabela 2 Prognoza wpływu na środowisko ustaleń mpzp dla poszczególnych terenów- podsumowanie

Klasyfikacja oddziaływania na zasoby i walory środowiska i przyrody	Przeznaczenie w planie	Element/cecha przyrody środowiska poddawany presji oddziaływania	Charakter oddziaływania	Wskazania prognozy, propozycja działań minimalizujących
średnio korzystne	MN	jakość wód jakość powietrza jakość gleb warunki zamieszkiwania człowieka klimat akustyczny	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Realizacja obiektów i funkcji wpłynie na zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, zauważalne przekształcenie krajobrazu. Planowane zainwestowanie terenu. Może być źródłem emisji z systemów grzewczych (tzw. emisja niska) oraz hałasu na drogach dojazdowych. Przewidywany wzrost produkcji ścieków i odpadów, zapotrzebowania na media. Utwardzenie podłoża na części terenu będzie skutkowało ograniczeniem infiltracji wód opadowych w głąb profilu glebowego, większy spływ powierzchniowy. Przewidywane zwiększenie natężenia ruchu, wzrost emisji spalin, zanieczyszczeń gazowych. Zalecane wprowadzanie zieleni izolacyjnej przy szlakach komunikacyjnych w sąsiedztwie zwartej zabudowy mieszkaniowej. Wskazane wprowadzanie zieleni w postaci szpalerów drzew, ciągów, żywopłotów, skwerów i trawników. Planowane zainwestowanie będzie sprzyjać poprawie warunków zamieszkiwania mieszkańców <ul style="list-style-type: none"> • pod względem charakteru - jako neutralne • pod względem intensywności przekształceń- jako nieznaczące, • pod względem bezpośredniości oddziaływania- jako pośrednie, • pod względem częstotliwości- jako stałe i okresowe • pod względem zasięgu oddziaływania - jako miejscowe i lokalne • pod względem trwałości przekształceń - jako częściowo odwracalne. 	<ul style="list-style-type: none"> •zachowanie współczynnika powierzchni biologicznie czynnej, •kształtowanie zieleni urządzonej, •prawidłowa gospodarka wodno-ściekowa, •uwzględnienie okresów lęgowych ptaków podczas prac modernizacyjnych i remontów, •uwzględnienie standardów akustycznych dla zabudowy mieszkaniowej, •przestrzeganie zapisów dot. rozbudowy i modernizacji infrastruktury technicznej

10. CHARAKTERYSTYKA ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

W projekcie planu miejscowego zaproponowano szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie lub ograniczanie niekorzystnych oddziaływań na środowisko.

Niezależnie od ustaleń planu miejscowego, na obszarze opracowania obowiązują przepisy odrębne, regulujące normy związane z zainwestowaniem terenu i zachowaniem właściwych standardów jakości poszczególnych elementów środowiska. Niniejsza prognoza nie stwierdza znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze. Ustalenia planu nie oddziałują na form ochrony przyrody prawnie ustanowionych.

Projekt planu odnosi się w swoich zapisach do poszczególnych komponentów środowiska, ustalając zapisy, które poprzez wdrożenie skutkować będą łagodzeniem i rekompensatą wpływu inwestycji na środowisko lub będą mieć charakter działań zapobiegawczych. Poniżej zostały wyszczególnione rozwiązania pozwalające osiągnąć te cele, podzielone na 5 kategorii:

- rozwiązania funkcjonalno- przestrzenne,
- rozwiązania uwzględniające uwarunkowania ochrony środowiska,
- rozwiązania uwzględniające ochronę dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- rozwiązania uwzględniające ochronę bioróżnorodności,
- rozwiązania uwzględniające ochronę krajobrazu.

10.1 Rozwiązanie funkcjonalno- przestrzenne

Na ustalenia planu oraz projektowane rozwiązania funkcjonalno przestrzenne wywierają wpływ czynniki fizyczno-geograficzne, jak np. rzeźba terenu, czynniki biologiczno-ekologiczne np stan zasobów przyrodniczych oraz sposób jego zagospodarowania. Formalnoprawną podstawą ustalenia funkcji mpzp terenu jest polityka przestrzenna gminy określona w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Rozwiązania funkcjonalno - przestrzenne, przedstawione w projekcie planu są odpowiedzią na zapotrzebowania mieszkańców gminy Międzyzylesie. Przedstawione rozwiązania uwzględniają lokalizację nowych funkcji, jako kontynuację istniejącego zagospodarowania, co pozwala unikać niekorzystnej dla środowiska zabudowy rozproszonej. Dostępność komunikacyjna zapewniona istniejącymi szlakami komunikacyjnymi.

Przedstawione we wcześniejszych częściach niniejszego opracowania analizy wskazują na to, iż nie ma istotnych przeciwwskazań do zaproponowanego w projekcie przeznaczenia terenu opracowania.

10.2 Rozwiązania uwzględniające uwarunkowania ochrony środowiska

Realizacja ustaleń planu wymaga uwzględnienia warunków ochrony środowiska poprzez zastosowanie rozwiązań minimalizujących negatywne oddziaływanie planu.

Przyjęte w projekcie planu rozwiązania dotyczą takich dziedzin, jak :

- zaopatrzenie w wodę,

Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru w obrębie Gniewoszów, gmina Międzyzylesie

- unieszkodliwianie ścieków sanitarnych,
- odprowadzanie wód opadowych,
- zaopatrzenie w energię elektryczną,
- zaopatrzenie w gaz,
- zaopatrzenie w energię ciepłą,
- gospodarka odpadami.

Do najważniejszych rozwiązań służących właściwemu kształtowaniu i ochronie środowiska, przyjętych w przedmiotowym planie należą poniższe ustalenia przyjęte w projekcie planu:

- ❖ W obszarze opracowania w zakresie ochrony przed hałasem dla terenów oznaczonych symbolem: MN obowiązują standardy akustyczne jak dla terenów mieszkaniowych jednorodzinnych, określone przepisami odrębnymi.
- ❖ W zakresie zaopatrzenia w wodę ustala się zaopatrzenie dla celów bytowo-gospodarczych, przeciwpożarowych i grzewczych z istniejącej i nowo projektowanej sieci wodociągowej, dopuszcza się ujęcia indywidualne lub grupowe, studnie.
- ❖ W zakresie odprowadzenia i oczyszczenia ścieków bytowych, komunalnych:
 - dopuszcza się rozbudowę systemu kanalizacji sanitarnej, odprowadzającej ścieki do oczyszczalni gminnej,
 - dopuszcza się odprowadzanie ścieków do indywidualnych oczyszczalni przydomowych lub szczelnych zbiorników bezodpływowych, zgodnie z przepisami odrębnymi.
- ❖ W zakresie odprowadzenia wód opadowych i roztopowych należy zachować warunki przepisów odrębnych.
- ❖ W zakresie zaopatrzenia w gaz dopuszcza się rozbudowę sieci gazowej na terenie planu, zgodnie z przepisami odrębnymi.
- ❖ W zakresie zaopatrzenia w ciepło ustala się stosowanie indywidualnych lub grupowych źródeł ciepła zgodnego z przepisami odrębnymi, dopuszcza się stosowanie indywidualnych odnawialnych źródeł ciepła o mocy do 100 kW, wyłączeniem instalacji wiatrowych.
- ❖ W zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną:
 - dostawa energii – z istniejącej i planowanej sieci elektroenergetycznej;
 - dopuszcza się lokalizowanie stacji transformatorowych, z zachowaniem warunków technicznych wydanych przez zarządcę sieci energetycznej;
 - budowę nowej elektroenergetycznej sieci dystrybucyjnej średniego i niskiego napięcia należy realizować w formie linii kablowych i napowietrznych,
 - dopuszcza się stosowanie indywidualnych odnawialnych źródeł energii o mocy do 100 kW, wyłączeniem instalacji wiatrowych.
- ❖ W zakresie zaopatrzenia w sieć telekomunikacyjną ustala się:
 - rozbudowę linii kablowych zgodnie z obowiązującymi przepisami o lokalizacji sieci;

Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru w obrębie Gniewoszków, gmina Międzyzylesie

- dopuszcza się lokalizację inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, zgodnie z przepisami odrębnymi.
- ❖ Gospodarkę odpadami należy prowadzić zgodnie z przepisami odrębnymi oraz Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Międzyzylesie.
- ❖ Ustalony wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej.

10.3 Rozwiązania uwzględniające ochronę dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Obszaru opracowania znajduje się poza granicami historycznego układu ruralistycznego wsi, strefy K ochrony krajobrazu kulturowego oraz obszaru obserwacji archeologicznej. Na terenie opracowania brak jest obiektów podlegających ochronie, w tym obiektów zabytkowych i udokumentowanych stanowisk archeologicznych.

Plan ustalił, że wszelkie przedmioty, co do których istnieje przypuszczenie, iż są zabytkami, pozyskane w trakcie prac ziemnych lub odkryte jako przypadkowe znalezisko, podlegają ochronie prawnej na podstawie przepisów odrębnych.

10.4 Rozwiązania służące ochronie krajobrazu

Ochronie krajobrazu służą zapisy określające zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego. Do najbardziej istotnych w przedmiocie ochrony krajobrazu należą:

- ❖ W celu ochrony i kształtowania ładu przestrzennego ustala się:
 - ❖ W celu ochrony i kształtowania ładu przestrzennego obowiązują szczegółowe parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu określone w §5 i §6 planu.
 - ❖ Kształtowanie zabudowy musi uwzględniać istniejące walory krajobrazowe oraz skalę, formę detal architektoniczny i materiały charakterystyczne dla regionalnego budownictwa.
 - ❖ Na elewacjach budynków zakazuje się stosowania materiałów wykończeniowych z tworzyw sztucznych typu „siding”, stłuczki szklanej, fajansowej i lusterek

11. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU MIEJSCOWEGO

Prognoza oddziaływania na środowisko była sporządzana równoległe do projektu miejscowego zagospodarowania przestrzennego. Na etapie sporządzania projektu planu rozpatrywano przeznaczenie obszaru na tereny zabudowy mieszkaniowej i usług turystyki. Przy wyborze terenów kierowano się potrzebami, własnością gruntów ich położeniem i dostępnością komunikacyjną oraz istniejącym zagospodarowaniem. Ustalone przeznaczenie terenów uznano za optymalne.

Tabela 3 Propozycja działań, zapobiegających, ograniczających i minimalizujących niekorzystne oddziaływania na środowisko

PRZEZNACZENIE TERENU	METODY OGRANICZANIA, ZPOBIEGANIA, MINIMALIZACJI SKUTKÓW ODDZIAŁYWANIA,
Pobór wody – na cele budownictwa, rolnictwo	•zbilansowanie ilości wody w zlewni, wyznaczenie przepływów nienaruszalnych.
Wycinka drzew	•działania kompensacyjne: nowe nasadzenia, kształtowanie zieleni
Tereny zabudowy produkcyjno – usługowej i mieszkaniowej	•Ochrona mieszkańców przed zanieczyszczeniami i hałasem bezpośrednim •Stosowanie zieleni izolacyjnej przy szlakach komunikacyjnych o większym natężeniu ruchu kołowego, •Kształtowanie przestrzeni mieszkaniowej w sposób niekolidujący z środowiskiem przyrodniczym, •Szczególna dbałość o gospodarkę ściekową i gospodarkę odpadami, •Stosowanie do ogrzewania lekkich nośników energii oraz korzystanie z wysokosprawnych urządzeń grzewczych

12. METODY ANALIZY REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA

Z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wynika, że analiza aktualności dokumentów planistycznych winna być wykonywana nie rzadziej niż raz na kadencję burmistrza. Proponuje się, aby w ramach tej analizy przeprowadzać również ocenę wpływu zagospodarowania przestrzennego na środowisko, według kryteriów zawartych w rozdziale opisującym potencjalny wpływ realizacji ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko. Monitorowanie oddziaływania ustaleń planu miejscowego na środowisko prowadzone będzie zatem cyklicznie w odstępach kilkuletnich, co odpowiada długiemu okresowi realizacji ustaleń tego dokumentu. W przypadku stwierdzenia znacznego negatywnego wpływu na środowisko, może zająć konieczność zmiany planu miejscowego, natomiast w przypadku braku istotnych negatywnych oddziaływań, można kontynuować realizację ustaleń przyjętej wersji planu miejscowego.

Proponowane metody monitorowania skutków dla środowiska realizacji ustaleń projektu planu

Monitoring to narzędzie do oceny zmian zachodzących w środowisku na przestrzeni czasu, wynikających z realizacji kierunków zagospodarowania przestrzennego. Wybierając wskaźniki do analizy skutków realizacji ustaleń mpzp należy wziąć pod uwagę dostępność danych które warto poddać ocenie. Jako jednostkę czasu do przeprowadzania analiz proponuje się przyjąć odstęp jednej kadencji Burmistrza. Wśród dostępnych wskaźników, które będą odpowiadały na pytanie o kierunek zmian (poprawa, pogorszenie stanu środowiska) i ich tempo można wymienić poniższe:

Tabela 4 Proponowana lista wskaźników do monitorowania zmian zachodzących w środowisku na skutek realizacji ustaleń mpzp

	WSKAŹNIK	POŻĄDANE ZMIANY
UŻYTKOWANIE ZIEMI	Powierzchnia terenów zielonych	wzrost / zachowanie
	Udział terenów zabudowanych	wzrost
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	Udział odnawialnych źródeł energii w produkcji energii	wzrost
	Poziom skanalizowania terenu	wzrost
	Dysproporcje między siecią wodociągową a kanalizacyjną	spadek
OCHRONA ŚRODOWISKA	Emisja gazów do atmosfery	spadek
	Ilość ścieków wprowadzanych do odbiornika	spadek
	Jakość powietrza atmosferycznego, zwłaszcza akustycznego	poprawa
	Jakość wód powierzchniowych i podziemnych	stabilizacja/poprawa
	Ilość powstających odpadów komunalnych	stabilizacja/spadek

13. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

W wyniku przeprowadzonej analizy planowanego zainwestowania nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania na środowisko wskutek realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

14. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Niniejsze opracowanie stanowi prognozę oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru w obrębie Gniewoszków, gmina Międzyzylesie.

Sporządzenie prognozy ma na celu dokonanie oceny, czy zapisy projektu planu miejscowego nie naruszają zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego. Ważne jest, by względy ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju były rozważane na równi z innymi celami i interesami (gospodarczymi i społecznymi). Prognoza ma również ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych spowodowanych realizacją postanowień ocenianego dokumentu oraz ocenić, czy przyjęte rozwiązania ochronne w dostateczny sposób zabezpieczają przed powstawaniem konfliktów i zagrożeń w środowisku.

Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru w obrębie Gniewoszków, gmina Międzyzylesie

Obszar opracowania cechuje się mało zróżnicowaną strukturą przyrodniczą, teren położony jest w układzie zabudowy wsi Gniewoszków.

Obszar opracowania położony jest poza obszarami ochrony przyrodniczej.

W prognozie oceniono możliwy wpływ na środowisko przyrodnicze skutków realizacji zapisów projektu planu miejscowego dla poszczególnych jednostek urbanistycznych i wydzielono te jednostki, na których mogą wystąpić istotne oddziaływania i uciążliwości. Ustalono charakter tych oddziaływań na poszczególne składniki środowiska uwzględniając intensywność powodowanych przez nie przekształceń, czas ich trwania oraz ich zasięg przestrzenny. Przy ocenie szczególną uwagę poświęcono zagadnieniu bioróżnorodności, określono potencjalny wpływ realizacji ustaleń planu, a także wskazano na możliwości zachowania i kształtowania bioróżnorodności.

Przeprowadzona analiza oddziaływania ustaleń planu na środowisko pozwoliła na dokonanie ostatecznej klasyfikacji ustaleń do danej grupy oddziaływań oraz zaproponowanie konkretnych działań minimalizujących. Klasyfikacji dokonano w oparciu o wszelkie informacje dotyczące stanu i funkcjonowania obszarów chronionych i jakości środowiska, a także kierując się specyfiką poszczególnych funkcji.

Analiza oddziaływania realizacji ustaleń planu wykazała, iż największe presje na środowisko związane będą z fazą przygotowania gruntu pod budowę. Presje tę będą miały charakter lokalnych oddziaływań, o małym zasięgu, niskiej intensywności przemian i stosunkowo krótkim czasie trwania.

Ustalenia planu, jak i prognozy przewidują szereg rozwiązań oraz propozycji zapobiegania, ograniczania i minimalizowania potencjalnych, niekorzystnych oddziaływań, których zastosowanie i przestrzeganie stanowi instrument chroniący środowisko przed niekorzystnymi wpływami funkcjonującego zagospodarowania terenu.

Realizacja ustaleń planu nie będzie generować znaczących, negatywnych oddziaływań na zasoby i walory przyrody, a także nie prognozuje się ryzyka trwałego pogorszenia standardów jakości środowiska ani wpływu na obszary objęte ochroną przyrodniczą gminy.

Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru w obrębie Gniewoszków, gmina Międzylesie

Oświadczenie

autora prognozy oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru w obrębie Gniewoszków, gmina Międzylesie

Oświadczam, że spełniam wymogi, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. 2021 r. poz. 2373 ze zm.).
Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

mgr inż. Sylwia Wróbel

